

รายงานการวิจัย

ประสิทธิผลของการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูด
เชิงธุรกิจสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3

THE EFFECTIVENESS OF COMMUNICATIVE LANGUAGE
TEACHING COMBINED WITH UNSCRIPTED ROLE-PLAY
ACTIVITIES IN DEVELOPING BUSINESS SPEAKING SKILLS
AMONG THIRD-YEAR UNDERGRADUATE STUDENTS

อรรชนิดา หวานคง

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เรียนรายวิชา HU 2047 ภาษาอังกฤษธุรกิจ (Business English) จำนวน 14 รูป/คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจ จำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังเรียน 3) แบบประเมินความสามารถในการพูดเชิงธุรกิจ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: 1. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2. บทบาทสมมติแบบไม่มีบท 3. การพูดเชิงธุรกิจ

ABSTRACT

This research aimed to: 1) compare learning achievement, before and after learning through using unscripted role play activities, and investigate the students' satisfaction with English communicative language teaching and using unscripted role play activities. The sample consisted of 14 third year students in English major at Mahamakut Buddhist University, who enrolled in HU 2047 Business English, selected through purposive sampling. The research instruments were: five lesson plans to develop Business English-speaking ability, 2) Business English speaking pre-test and post-test, 3) The Business English-speaking assessment form, and 4) a questionnaire to measure students' satisfaction with English communicative language teaching and using unscripted role play. The mean, standard deviation, and dependent t-test were used to analyze data.

The research findings were as follows: 1) Comparison the learning achievement on Business English speaking for 3rd Year Students before and after organizing learning English language teaching for communication and using unscripted role play were significantly higher than before at .05 level. The students' satisfaction toward the learning achievement on Business English speaking for speaking for 3rd Year Students before and after organizing learning English language teaching for communication and using unscripted role play as a whole was at the high level.

Keywords: 1. Communicative Language Teaching 2. Unscripted Role Play
3. Business English Speaking

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพระคุณพระมหาบุญศรีญาณวุฑฒ, ผศ.ดร. ที่ได้กรุณารับเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัย ตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยเมื่อพบเจอปัญหา/อุปสรรค และให้ข้อคิดที่ดีแก่ผู้วิจัย เพื่อนำไปปรับใช้กับงานวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนมอบความกรุณาดูแลเอาใจใส่ในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการวิจัยเรื่องนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พระมหาวีโรจน์ ญาณวีโร, ดร. ดร.ชลรัศมี สุริยารังสรรค์ และนางสาวนฤมล ชุ่มเจริญสุข ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัยและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้วิจัยเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ได้ให้ความร่วมมือในการเป็นกลุ่มประชากรตัวอย่างในการทำวิจัย มา ณ โอกาสนี้

นางสาวอรรชนีดา หวานคง

หัวหน้าโครงการวิจัย

15 พฤศจิกายน 2568

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 ปัญหาวิจัย	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	8
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษ	17
2.4 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	21
2.5 การวัดและการประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ	34
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
2.7 สรุปกรอบแนวความคิด	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	49
3.4 ตัวแปรที่ศึกษา	54
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
3.6 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	80
ประวัตินักวิจัย	111

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาก่อนและหลังด้วยวิธีการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท	60
ตารางที่ 2 ความพึงพอใจด้านเนื้อหาสาระ	61
ตารางที่ 3 ความพึงพอใจด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท	63
ตารางที่ 4 ความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ	64
ตารางที่ 5 ความพึงพอใจด้านผู้เรียน	65

สารบัญภาพ

เรื่อง

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษมีบทบาทในฐานะเป็นภาษาสากล อีกทั้งยังเป็นภาษาที่สองที่สำคัญภาษาหนึ่ง และนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด ภาษาอังกฤษถูกใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเข้าถึงแหล่งวิทยาการต่าง ๆ และค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ รวมทั้งสื่อสารความรู้สึกนึกคิดให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพ หลายครั้งที่พบว่าผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วจะได้รับโอกาสและค่าตอบแทนในการทำงานที่สูงขึ้น สำหรับประเทศไทยภาษาอังกฤษได้เข้ามามีบทบาทสำคัญทางด้านการค้าและการทูตตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ 3 และรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา และเพิ่มมากขึ้นในทุกมิติทั้งทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศตลอดจนด้านการศึกษา และในสมัยรัชกาลที่ 5 มีเป้าหมายสำคัญที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นแบบตะวันตกจึงเริ่มส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อทำให้ประเทศมีความทันสมัยขึ้น ขณะเดียวกันภาษาอังกฤษเป็นสื่อสำคัญในการถ่ายทอดทักษะความรู้จากต่างประเทศมาพัฒนาประเทศไทย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้ประชากรได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่ติดต่อสื่อสารและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้สอดคล้องตามกรอบร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กล่าวไว้ว่า ประเทศไทยมีพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่ตั้งอยู่ในจุดที่ได้เปรียบต่อการพัฒนาศักยภาพของประเทศและเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจที่สำคัญของภูมิภาค จึงส่งผลให้ประเทศไทยเป็นประตูสู่อาเซียนและเอเชีย (ปธกร ทองบุญยัง และคณะ, 2565)

การมีทักษะการพูดเชิงธุรกิจที่ดีช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการเจรจากับคู่ค้าและลูกค้า ด้วยทักษะในการสื่อสารที่ชัดเจน นอกจากนี้การใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่วยังจะส่งผลให้คนทำงานประสบความสำเร็จในการเจรจาต่อรอง ไม่ว่าจะเป็นด้านธุรกิจระหว่างบริษัทหรือในการสมัครงานและสัมภาษณ์งาน เป็นต้น ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการเติบโตและพัฒนา โดยเฉพาะการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจซึ่งเติบโตอย่างต่อเนื่องและได้รับแรงสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาและส่งเสริมด้านธุรกิจ เช่น ธุรกิจโรงแรมและธุรกิจทางอ้อมหรือธุรกิจสนับสนุนต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดอาชีพที่หลากหลาย ดังนั้นการจ้างงานบุคลากรในภาคแรงงานเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเพื่อการ

ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และด้วยเหตุนี้คนไทยจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจทางด้านการค้า การผลิต เทคโนโลยี อุตสาหกรรมต่าง ๆ การท่องเที่ยว และการติดต่อสื่อสารหรือการทำงานร่วมกับชาวต่างชาติ เป็นต้น (นิภาวรรณ นวาววัฒน์ และ ณีภรณ์ ลีพหรัตนรักษ์, 2563)

ดังนั้น ความต้องการและความจำเป็นด้านสมรรถนะภาษาอังกฤษดังกล่าวส่งผลต่อการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่กำหนดไว้ว่า “ผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ กล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ” (คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2564) และได้กำหนดให้นักศึกษาเรียนรายวิชา HU 2047 ภาษาอังกฤษธุรกิจ (Business English) เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจมีความคุ้นเคยกับการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงและเกิดความมั่นใจในการสื่อสาร เพราะภาษาอังกฤษธุรกิจนั้นมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ (English for Specific Purpose) เนื่องจากลักษณะของการสื่อสารนั้นเป็นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและระดับของภาษาที่ใช้เป็นทางการ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะด้านของผู้เรียนและต้องจำกัดหัวข้อให้อยู่ในขอบเขตที่ผู้เรียนต้องการและนำไปใช้ ซึ่งจะจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเรียนเป็นอย่างดี และทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages : CEFR) ซึ่งเป็นการประเมินความสามารถทางภาษาที่สหภาพยุโรปจัดทำขึ้น ปัจจุบันกรอบอ้างอิง CEFR ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นมาตรฐานในการจัดลำดับความสามารถทางภาษาของแต่ละบุคคล CEFR ได้จำแนกเกณฑ์วัดและการประเมินผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่มหลัก และแบ่งเป็น 6 ระดับความสามารถ ดังนี้ ตามลำดับความง่ายไปหายากหรือต่ำไปหาสูง ได้แก่ 1) ระดับ A หมายถึงความสามารถระดับปฐมหรือระดับต้น แบ่งเป็นกลุ่ม A1 และ A2 2) ระดับ B หมายถึงความสามารถระดับกลางแบ่งเป็นกลุ่ม B1 และ B2 และ 3) ระดับ C หมายถึงระดับความสามารถระดับสูงหรือก้าวหน้า แบ่งเป็นกลุ่ม C1 และ C2 สำหรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป หรือ CEFR นั้น (พัชราภรณ์ ดวงชื่น และคณะ, 2564) การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบจากการเรียนการสอนที่เน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นหลัก (Communicative Approach) โดยเริ่มจากการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนตามลำดับ โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อ

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามสภาพแวดล้อมและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนนำไปสู่ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และนำภาษาไปใช้ได้จริงมีความถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในสังคม

อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้เรียนจะเรียนภาษาอังกฤษมาเป็นระยะเวลายาวนาน แต่ยังคงพบว่าผู้เรียนส่วนมากยังมีปัญหาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยสามารถพิจารณาได้จากข้อมูลการจัดอันดับความสามารถของ EF English Proficiency Index (EF EPI) ปี 2567 ซึ่งเป็นองค์การนานาชาติที่เชี่ยวชาญเรื่องการฝึกอบรมภาษา การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา หลักสูตรการศึกษาเชิงวิชาการและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และเป็นองค์กรที่จัดอันดับประเทศจากความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้ดัชนีวัดระดับความรู้ทางภาษาอังกฤษ พบว่าประเทศไทยมีคะแนนความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในอันดับที่ต่ำมากและจัดอยู่ในลำดับที่ 106 เมื่อเปรียบเทียบกับอีก 116 ประเทศทั่วโลกที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก (Education First, 2024) อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ได้มีการเน้นพูดภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง จะเน้นแต่ด้านเนื้อหาทางภาษากฎเกณฑ์ หลักไวยากรณ์ คำแปล และการอ่านเพื่อความเข้าใจ อีกทั้งผู้เรียนไม่มีความกล้าแสดงออก รู้สึกอายเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษหน้าชั้นเรียน ขาดความมั่นใจในการพูดและมักจะจำรูปแบบประโยคโดยการพูดเป็นคำ ๆ ขาดความคล่องแคล่วและความถูกต้องในการใช้ภาษา ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาทักษะการพูดให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ขาดแรงจูงใจและโอกาสในการฝึกฝนตลอดจนมีส่วนร่วมในการเรียนน้อย สาเหตุอาจมาจากผู้สอนไม่สามารถเลือกใช้เทคนิคและกลวิธีการสอนมาใช้ในการฝึกพูด ผู้เรียนบางคนมีความรู้สึกกลัว ประหม่าและมีความวิตกกังวล เนื่องมาจากการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษา จะเห็นได้ว่าทักษะการพูดเป็นทักษะที่ผู้เรียนทุกระดับชั้นประสบปัญหามากที่สุด (กฤษเชาว์ นันทสุดแสง, 2563)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกทักษะทางภาษาร่วมกับผู้เรียนคนอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ดังนั้นเพื่อประโยชน์สูงสุดสำหรับการเรียนการสอนทางภาษา ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้มาซึ่งความรู้ทางภาษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสังคมภายนอกได้อย่างคล่องแคล่วและเกิดประสิทธิผล (อรรชนีดา หวานคง, 2565) จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเห็นว่าการกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่วในการสื่อสาร ดังนั้นจึงได้นำแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ

สื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทมาใช้เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

1.3 ปัญหาวิจัย

1.3.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

1.3.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทสูงกว่าก่อนเรียน

1.4.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท อยู่ในระดับมาก

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เรียนรายวิชา HU 2047 ภาษาอังกฤษธุรกิจ (Business English) ในภาคการศึกษาที่ 2/2567 จำนวน 14 รูป/คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท เพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจ

ตัวแปรตาม คือ

1. ความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3
2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน โดยให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษามากกว่า แต่ก็มีได้ละทิ้งโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษา เน้นการสอนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการใช้ทักษะทางภาษาทุกทักษะ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้จริง

กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติที่ตนเองได้รับตามเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงผ่านการแสดงออกต่าง ๆ โดยผู้เรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นขั้นตอนก่อนที่จะแสดง มีครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดสถานการณ์จริงจากโลกภายนอกที่ผู้เรียนอาจพบเจอในการประกอบอาชีพ แล้วแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิด อารมณ์และทัศนคติที่มีต่อบทบาท จากนั้นให้กลุ่มนำเอาการแสดงออกต่าง ๆ มาอภิปรายเกิดความรู้

ภาษาอังกฤษธุรกิจ หมายถึง เป็นรายวิชาเลือก HU2047 ของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นรายวิชาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาศึกษารูปแบบและสำนวนภาษาอังกฤษที่ใช้ในเอกสารและการติดต่อทางธุรกิจ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างภาษาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจตามสถานการณ์ต่างๆ เป็นการเตรียมพร้อมทางด้านปัญญาในการนำความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้นไปใช้ในวิถีการทำงาน

หัวข้อประกอบด้วย การต้อนรับแขกผู้มาเยือน (Receiving Visitor) การใช้โทรศัพท์ (Making a Phone Call) การสัมภาษณ์งาน (Job Interviewing) การเจรจาต่อรอง (Negotiation) และการประชุมธุรกิจ (Business Meeting)

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจ หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ หัวข้อประกอบด้วย การต้อนรับแขกผู้มาเยือน (Receiving Visitor) การใช้โทรศัพท์ (Making a Phone Call) การสัมภาษณ์งาน (Job Interviewing) การเจรจาต่อรอง (Negotiation) และการประชุมธุรกิจ (Business Meeting) โดยวัดจากแบบทดสอบความสามารถในการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบทและแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษในระหว่างการเรียนบทเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจของนักศึกษาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประเมินด้านความคล่องแคล่ว (Fluency) การให้ข้อมูล (Giving Information) การเลือกใช้ภาษา (Selecting Language) การออกเสียง (Pronunciation) การแก้ปัญหา (Problem Solving) และความมั่นใจ (Confident)

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ทักษะการสนทนาโดยใช้ภาษาอังกฤษได้ตอบในบริบทและในสถานการณ์ต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมบทบาทที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ได้แก่ การต้อนรับแขกผู้มาเยือน (Receiving Visitor) การใช้โทรศัพท์ (Making a Phone Call) การสัมภาษณ์งาน (Job Interviewing) การเจรจาต่อรอง (Negotiation) และการประชุมธุรกิจ (Business Meeting)

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เรียนรายวิชา HU 2047 ภาษาอังกฤษธุรกิจ (Business English) ในภาคการศึกษาที่ 2/2567 จำนวน 14 รูป/คน

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งเป็นการรับรู้ของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ซึ่งผู้เรียนมีความสุขและเกิดความพึงพอใจ เมื่อได้รับการตอบสนองและเกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหวังหรือเกินความคาดหมาย แต่ระดับความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนและเกิดความไม่ชอบเมื่อความต้องการไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ลงเรียนในรายวิชา HU 2047 ภาษาอังกฤษธุรกิจ (Business English) จำนวน 14 รูป/คน จำนวน 4 ด้าน 1) ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท 3) ด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ และ 4) ด้านผู้เรียน ด้านละ 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 คะแนน ตามแนวคิดทฤษฎีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (1961)

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.7.1 นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มีความสามารถในการพูดเชิงธุรกิจและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงทั้งในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของสังคม

1.7.2 อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจที่เป็นรูปธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก และช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.7.3 นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกในการสื่อสารทางภาษาและใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการประกอบอาชีพได้อย่างคล่องแคล่วมากขึ้น

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษ
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ
- 2.5 การประเมินทักษะการพูด
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวความคิด

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.1.1 ความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการสร้างบุคคลที่มีความรู้ มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะภาษาต่างประเทศ ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศในปัจจุบันเน้นความสำคัญของสมรรถนะในการสื่อสารเป็นหลัก ขณะเดียวกันการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้สอนควรพิจารณาธรรมชาติของการสื่อสาร การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยแต่ละทักษะมีความสำคัญในการสร้างความเข้าใจและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุดและเกิดขึ้นในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรเน้นการสื่อความหมายมากกว่ารูปแบบทางภาษา เพื่อส่งเสริมการเรียนการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ปฏิพัทธ์ อุกฤษ (2564) ได้ให้ความหมายว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องมีการสนทนาในสังคม ตลอดจนการมี

ความสามารถในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นหรือการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเพื่อช่วยให้การสื่อสารเกิดขึ้นได้อย่างราบรื่น ตลอดจนจนเป็นการนำภาษาไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการรู้เพียงแค่โครงสร้างทางภาษาเท่านั้น

จากความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือการสอนภาษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้อย่างคล่องแคล่ว การจัดการเรียนการสอนควรได้รับการสนับสนุนจากผู้สอนในกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามการเรียนการสอนจะไม่เน้นเฉพาะหลักเกณฑ์ทางภาษาแต่จะเน้นการสื่อความหมายและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งจะช่วยสร้างความหลากหลายความเข้าใจทางวัฒนธรรมและสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 ลักษณะสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมั่นใจและเกิดการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการใช้ภาษาในบริบทที่เหมาะสม การจัดการเรียนการสอนจะมุ่งเน้นที่ความเข้าใจและการแสดงออกอย่างชัดเจนผ่านกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสื่อสาร และเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานการณ์จริงอย่างมีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการอธิบายลักษณะของการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) เป็นเทคนิคที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากกว่าการให้ความสำคัญกับความถูกต้องทางไวยากรณ์ โดยมุ่งเน้นไปที่ความคล่องแคล่ว (Fluency) แทนความถูกต้อง (Accuracy) ในการใช้หลักภาษา วิธีการสอนจะรวมถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมการสื่อสาร เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การจับคู่สนทนา การทำงานกลุ่ม การนำเสนอ การเล่นเกม และการใช้สื่อการเรียนรู้ที่เป็นจริง (Authentic Materials) เช่น ภาพ วิดีโอ บัตรคำ และสื่อประกอบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาในบริบทที่หลากหลาย นอกจากนี้ ผู้สอนยังต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ (Nunan, 2003; Richards, 2006; Richards & Rodgers, 2001)

แสงระวี ดอนบัวแก้ว (2558) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. เน้นการใช้ภาษาจริง (Use) มากกว่าหลักการ (Usage) เพื่อให้เกิดความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) ทั้งนี้ความถูกต้องของภาษาและไวยากรณ์ยังคงมีความสำคัญอยู่

2. มุ่งเน้นการสอนทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ในรูปแบบบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาในการติดต่อสื่อสาร
3. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาให้ได้มากที่สุด
4. เน้นการสอนหน้าที่ของภาษา (Functions) มากกว่ารูปแบบทางภาษา (Forms)
5. กิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นการสื่อสาร เช่น การเล่นเกม หรือการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อให้เหมือนกับการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน

บราวน์ (Brown, 2007) ได้เสนอแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 6 ประการ ดังนี้ เป้าหมายของการเรียนในห้องเรียนควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสาร โดยประกอบด้วยองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ความรู้ด้านไวยากรณ์ การจัดเรียงถ้อยความ หน้าที่ของภาษา การใช้ภาษาในบริบททางสังคมและกลวิธีการสนทนา เทคนิคการใช้ภาษาออกมาเพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการสังเกตและดูบริบทในประโยค รวมถึงโครงสร้างของประโยคที่ได้รับอิทธิพลจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังเพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของภาษาหรือถ้อยคำ นอกจากนี้ ยังมีการใช้ภาษาที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นความคล่องแคล่วมากกว่าความถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนมีอิสระในการสื่อความหมาย ผู้เรียนในชั้นเรียนจะต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งการรับและการสร้างภาษา รวมถึงการใช้ภาษานอกห้องเรียนที่ไม่ได้วางแผนล่วงหน้า และงานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนจะต้องถูกออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารในสถานการณ์ที่หลากหลาย ผู้เรียนควรมีโอกาสค้นหาความรู้ด้วยตนเอง โดยต้องสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้และพัฒนากลยุทธ์ในการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบของตนเอง บทบาทของครูเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกการให้แก่ผู้เรียนด้วยการแนะนำวิธีการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสื่อสารอย่างมีความหมายโดยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ภาสกร เรืองรอง และกิงกมล ศิริประเสริฐ (2563) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการสื่อสารดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารคือให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตจริง ผู้เรียนควรได้รับโอกาสในการฝึกฝนทักษะการพูดอย่างเพียงพอทั้งในห้องเรียนและในชีวิตประจำวัน สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และความถูกต้อง (Accuracy)

จากแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้เขียนสามารถอธิบายได้ว่า ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียน เน้นการใช้ภาษาจริงมากกว่าหลักการ

ทางภาษาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาให้ได้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว (Fluency) และถูกต้อง (Accuracy) ในสถานการณ์จริง

2.1.3 ขั้นตอนของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในการสอนทักษะการพูด ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสอนพูดทางภาษา เพราะการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องมีกระบวนการ มีขั้นตอนที่ชัดเจนอย่างเป็นลำดับในเชิงระบบเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงกระบวนการพูดไว้ดังนี้

เบิร์น (Byrne, 1991) ได้แบ่งขั้นตอนการพูดเป็นลำดับ 3 ขั้นไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอ (The presentation stage) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเนื้อหาใหม่ซึ่งมีลักษณะเป็นบทสนทนาให้กับผู้เรียนเข้าใจ จำได้ โดยใช้ระยะเวลาสั้น ๆ แต่ต้องมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการสื่อสารขั้นต่อไป ลักษณะในการจัดกิจกรรมมี 2 แบบคือ

กิจกรรมที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Activities) คือ กิจกรรมที่เน้นการสอนโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ผู้เรียนจะต้องพบเจอในบทเรียน โดยขั้นตอนนี้ผู้สอนจะต้องมีการวางแผนจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี

กิจกรรมที่มีโครงสร้างไม่แน่นอน (Unstructured Activities) คือ กิจกรรมที่ไม่มีการวางแผนหรือกำหนดรูปแบบตายตัว เหมาะกับผู้เรียนที่มีความรู้ด้านภาษามากพอ ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดี

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกปฏิบัติ (The Practice Stage) เป็นขั้นที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดโดยใช้ความรู้ที่ได้มาจากขั้นนำเสนออย่างเต็มที่ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ควบคุมการฝึกพูดที่ถูกต้อง สื่อที่จะนำมาใช้ในการฝึกมี 2 ประเภท คือ แบบฝึก (Drills) และเนื้อเรื่อง (Texts)

ขั้นที่ 3 ขั้นผลิตภาษา (The Production Stage) ผู้เรียนสามารถฝึกปฏิบัติได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วมากกว่าความถูกต้องทางไวยากรณ์ เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนพร้อมที่จะใช้ภาษาได้จริงนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้อาจทำเป็นคู่หรือทำเป็นกลุ่มก็ได้

ณฤติยา เฟ็งศรี (2565) ได้สร้างรูปแบบขั้นตอนการสอนพูด โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Introduction) ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยบอกวัตถุประสงค์ในการเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเอาความรู้และทักษะของผู้เรียนที่มีอยู่เดิมมาสัมพันธ์กับบทเรียนที่ผู้สอนกำลังจะสอน
2. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ผู้สอนจะให้ข้อมูลนำเสนอศัพท์ใหม่ เนื้อหาใหม่ให้เข้าใจทั้ง

รูปแบบและความหมาย ในขั้นนี้ผู้สอนจะเป็นผู้ให้ข้อมูลทางภาษาที่ถูกต้องเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในความหมายและจดจำรูปแบบของภาษา

3. ขั้นฝึก (Practice) ผู้เรียนจะได้ฝึกใช้ภาษาที่เรียนมาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว โดยการใช้กิจกรรมเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกปฏิบัติ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ขั้นนี้เป็นโอกาสที่ครูผู้สอนจะได้แก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนในการใช้ภาษา แต่ในขณะที่ผู้เรียนกำลังฝึกปฏิบัติผู้สอนจะไม่ขัดจังหวะในระหว่างการฝึก ผู้สอนจะแก้ไขความผิดพลาดนั้นหลังจากที่ผู้เรียนฝึกเสร็จแล้ว เพราะขั้นตอนนี้ต้องการความคล่องแคล่วการพูด (Fluency)

4. ขั้นสรุป (Conclusion) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนพบปัญหาและอุปสรรคและให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำไปพัฒนาการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ

5. ขั้นประเมินผล (Evaluation) ผู้เรียนเปรียบเทียบผลการพูดนำเสนอของตนเอง จากนั้นร่วมกันอภิปรายหรือสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับกับสมรรถนะในการใช้ภาษาของตนเอง จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมาและหากวิธีในการพัฒนาทักษะการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ

พรสวรรค์ สีป้อ (2550) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนการพูดภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน รายละเอียดมีดังนี้

1. ขั้นก่อนพูด เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนจะพูด เป็นขั้นสร้างความสนใจของผู้เรียน ด้วยการสอดแทรกกิจกรรมการสอนคำศัพท์ การออกเสียงหรือโครงสร้างง่ายๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพร้อมและอยากเรียนในบทใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การสนทนา รวมถึงการให้ความรู้ในด้านสังคมและวัฒนธรรมในการใช้ภาษาแก่ผู้เรียน

2. ขั้นฝึกพูดโดยกำหนดโครงสร้าง ผู้เรียนจะฝึกใช้ภาษาที่เรียนมาแล้วในการนำเสนอ โดยกิจกรรมที่จัดมีความใกล้เคียงกับการสื่อสารในสถานการณ์จริง ครูผู้สอนจะคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนพบอุปสรรคในการสื่อสาร

3. ขั้นการพูดโดยอิสระ เป็นการฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในรูปแบบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะการวางแผน แก้ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ เป็นต้น

ภัณฑิลา อำนวยวิทยากุล, สุดาพร พงษ์พิชญ์, และวลัยพรรณ บุญมี (2565) กล่าวถึงขั้นตอนในการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ 3Ps (PPP) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 3 ขั้น ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การนำเสนอ (Presentation) ผู้สอนนำเสนอและอธิบายความรู้ใหม่ รวมถึงการใช้และการยกตัวอย่างให้ชัดเจนแก่ผู้เรียน โดยอาจจะตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนทั้งในด้านของคำศัพท์ใหม่ โครงสร้างและหน้าที่ทางภาษา

ขั้นที่ 2 การฝึกปฏิบัติ (Practice) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ โดยจะเป็นการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) ด้วยการเริ่มต้นการฝึกแบบมีกลไกผ่านการทำแบบฝึก การถามตอบ หรือการสนทนา โดยการนำเสนอเป็นกลุ่มย่อย เป็นรายคู่และรายบุคคล โดยมีผู้สอนคอยแนะนำและเฝ้าสังเกตการฝึกปฏิบัติของผู้เรียนเพื่อให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 3 การนำไปใช้ (Production) หลังจากผู้เรียนได้ฝึกฝนและเข้าใจการใช้ภาษามาพอสมควรแล้ว ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาใหม่ที่ได้เรียนในสถานการณ์ที่อิสระ (Free Practice) และกิจกรรมฝึกความคล่องในการใช้ภาษา เช่น บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การสำรวจ การหาข้อมูล และเกมส์ทางภาษา เป็นต้น

จากการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สามารถสรุปได้ว่าการสอนทักษะการพูด อาจมีขั้นตอนการสอนหลักที่ประกอบด้วย ขั้นนำเสนอ (Presentation Stage) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice Stage) ขั้นฝึกอิสระ (Free Stage) และขั้นนำไปใช้ (Production Stage) โดยแต่ละขั้นตอนผู้สอนควรมีการแทรกกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติด้วยสถานการณ์ที่มีความหลากหลาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีเป้าหมาย กำหนดวัตถุประสงค์ในการพูด พร้อมทั้งคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนพบเจออุปสรรคและให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนจะสามารถนำเอากิจกรรมจากการฝึกพูดนำไปปรับใช้กับเหตุการณ์จริงได้

2.1.4 ข้อดีของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียนระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
2. สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาผ่านสถานการณ์จริงหรือจำลอง ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษามากยิ่งขึ้น
3. ช่วยเพิ่มความเข้าใจและความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาและความสามารถในการสื่อสาร
4. สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน
5. สามารถคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.1.5 ข้อจำกัดของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

1. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการสื่อสารที่ต้องใช้ทักษะการพูดและการฟัง ซึ่งอาจจะทำให้ผู้เรียนต้องใช้ความพยายามมากขึ้นในการเรียนรู้ในบทเรียนนั้น ๆ
2. ผู้เรียนที่มีความรู้และระดับความเข้าใจที่แตกต่างกัน อาจจะต้องใช้เวลามากขึ้นในการทำความเข้าใจคำศัพท์และโครงสร้างประโยค ซึ่งอาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียนรู้
3. ครูผู้สอนต้องมีความพร้อมและความสามารถในการจัดการด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ การจัดการกิจกรรมและการสร้างสถานการณ์จำลองในห้องเรียนให้เหมือนจริง
4. การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้อาจไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพในห้องเรียนขนาดใหญ่ จึงทำให้การมีส่วนร่วมของผู้เรียนน้อยลง
5. ครูผู้สอนต้องติดตามและประเมินผลพัฒนาการทางการสื่อสารของผู้เรียน ซึ่งจะต้องวัดตลอดทั้งเทอม และต้องมีความรู้ในการใช้เครื่องมือหรือเทคโนโลยีเพื่อวัดผลแบบต่าง ๆ และสามารถนำมาใช้ได้อย่างถูกต้อง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มนัญญา มานะรัชศักดิ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย มีจำนวนนักเรียน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ รูปแบบการสอน แบบสอบถามนักเรียน แบบสัมภาษณ์ครูและนักวิชาการ แบบวัดทักษะการสื่อสาร และแบบประเมินความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อมีการวัดซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและเพิ่มความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยใช้กระบวนการที่มีระบบซึ่งประกอบด้วยหลักการ วัดดู ประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จต่าง ๆ โดยนักเรียนมีพัฒนาการทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังใช้รูปแบบนักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก

สุขุมพร บุระพร, สิริสุตา ทองเฉลิม, และกชกร ธิปัตติ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง พัฒนาชุดกิจกรรม การสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมายการศึกษาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาค เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อ พัฒนาทักษะการพูด 12 ชุด และแบบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ 1 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผล และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเท่ากับ 77.69/75.3 สูงกว่า เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 75/75 2) ชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการ สื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ มีค่าดัชนีประสิทธิผลร้อยละ 73.12 หมายความว่าชุด กิจกรรมการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้นักเรียนมี ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นร้อยละ 73.12 3) มีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณภัทร นรชาญ, สิริววรรณ จรัสรวีวัฒน์, และเด่นชัย ปราบจันดี (2565) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการ สอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบ Lingua Franca Core (LFC) ที่มี ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 19 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอน ภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบ Lingua Franca Core 2) แบบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และ 3) แบบวัดทักษะการออกเสียง ภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบปากเปล่าแบบมาตรวัด 9 ระดับ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หลังได้รับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการออก เสียงภาษาอังกฤษแบบ Lingua Franca Core (LFC) มีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 78.23 2) ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบ Lingua Franca Core (LFC) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 65 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.5

งานวิจัยต่างประเทศ

จันอาห์และฮัสไบนิ (Jannah & Hasbaini, 2024) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักศึกษาอาชีวศึกษาในวิทยาลัยโปลีเทคนิคอาเจระห์ การวิจัยนี้ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาศาสาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 39 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบก่อน แบบทดสอบหลังและแบบสอบถาม การทดลองแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ใช้แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารและกลุ่มควบคุมที่ใช้การเรียนการสอนแบบเดิม ผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีทักษะการพูดที่สูงขึ้น ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมความมั่นใจในการพูด

นะวูและดาว (Nggawu & Thao, 2023) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) ต่อความสามารถในการพูดของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐในอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มคนที่มีบุคลิกเก็บตัวและกลุ่มคนที่มีบุคลิกชอบเข้าสังคม กลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียน 46 คนที่มีบุคลิกเก็บตัวและกลุ่มที่มีบุคลิกเปิดเผย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม และทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า การนำแบบจำลองการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียน พบว่านักเรียนมีการพัฒนาทักษะทางการพูดที่ดีขึ้น โดยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเปิดเผยมีการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างเห็นได้ชัด สำหรับแนวทางการสอนภาษาเชิงสื่อสารเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมต่อการพัฒนาทักษะการพูดสำหรับผู้เรียนทุกคน โดยไม่คำนึงถึงบุคลิกภาพของผู้เรียน

ลู (Lu, 2023) ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยเรื่อง การประยุกต์ใช้วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในมณฑลหูหนาน ประเทศจีน วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในมณฑลหูหนาน ประเทศจีน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการสอน 4 แผน ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การรวบรวมข้อมูลใช้เวลา 4 สัปดาห์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการใช้กิจกรรมการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{x}=14.97$) ของนักเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{x}=11.9$) ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

หลังการใช้กิจกรรมการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารสูงกว่าคะแนนก่อนการใช้กิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

จากงานวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียน สรุปได้ว่า การใช้รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารช่วยพัฒนาทักษะการพูดและเพิ่มความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษ

2.3.1 ความหมายของการพูดภาษาอังกฤษ

การพูดเป็นการสื่อสารที่สำคัญในการติดต่อทำความเข้าใจกันในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ปัจจุบันเรายอมรับว่า การพูดเป็นศาสตร์ซึ่งหมายถึง การพูดที่ดีนั้นจะต้องมีหลักเกณฑ์หรือทฤษฎีที่บุคคลสามารถยึดเป็นแนวทางในการพูด นอกจากนี้การพูดยังเป็นเรื่องของศิลป์ด้วย คือ ผู้พูดจะต้องรู้จักประยุกต์ใช้ทฤษฎีหรือระเบียบกฎเกณฑ์และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีลีลาในการพูดพูดให้น่าสนใจ เหมาะกับกาลเทศะ สถานการณ์หรือบุคคล โดยผู้พูดสามารถใช้ทั้งวัจนภาษา (Verbal) โดยการเปล่งเสียงออกมาเป็นถ้อยคำหรือประโยค เพื่อบอกความต้องการของตนเองหรือต้องการให้ผู้อื่นกระทำการบางอย่างให้ โดยการพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล หรืออธิบายถึงการกระทำหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต (Lindsay & Knight, 2010) ทั้งนี้เพื่อให้การพูดสัมฤทธิ์ผลนั้น ผู้พูดจะต้องใช้กิริยา สีหน้าท่าทาง การเคลื่อนไหวร่างกายที่ให้อารมณ์ความรู้สึกเพื่อสื่อความหมายหรือที่เรียกว่า อวัจนภาษา (Non-Verbal) เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังรับรู้เรื่องราวได้อย่างประจักษ์มากขึ้น ขณะเดียวกันหากผู้ฟังสามารถแสดงปฏิกิริยาตอบกลับเพื่อสะท้อนความเข้าใจนั้นได้ แสดงว่าการพูดของเรานั้นประสบความสำเร็จ (พระมหานรินทร์ ประสมพงษ์, 2565, บัณฑิตกา จารุมา, และพะยอม ก้อนในเมือง, 2563) ส่วน กนกวรรณ ดอกวนเจ้า (2565) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมว่าในการเรียนภาษาต่างประเทศถือได้ว่าทักษะการพูดมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสื่อสาร โดยผู้พูดจะต้องใช้ความสามารถทางด้านภาษาหลายด้านประกอบกัน เพื่อสื่อสารให้ผู้ฟังเข้าใจด้วยการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ผู้พูดที่ดีจะต้องพูดให้เหมาะสมกับโอกาส บริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ และมีความคล่องแคล่วในการสื่อสาร โดยเลือกใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ให้เหมาะสมกับบริบทและตระหนักในความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสาร

จากความหมายของการพูดภาษาอังกฤษดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ผู้ส่งสารสื่อความประกอบด้วยภาษา การออกเสียงและกริยาอาการ รวมถึงท่าทางหรือสัญลักษณ์เพื่อบอกข้อมูล หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลให้แก่ผู้รับสารเป็นการสนทนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยคำนึงถึงการใช้คำพูดที่ถูกต้อง การออกเสียง ความคล่องแคล่วและระดับภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลในการสื่อสารเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

2.3.2 ความสำคัญของการพูดภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจ

ในยุคของกระแสโลกาภิวัตน์มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ และยิ่งจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ สังคมที่เปิดกว้างส่งผลต่อการติดต่อสื่อสารและการไหลเวียนของข้อมูลอย่างไร้พรมแดน ส่งผลให้เกิดการติดต่อด้านการค้า การลงทุน การศึกษา การท่องเที่ยว การโรงแรมและการใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงทำให้ผู้คนต้องติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติมากกว่าในอดีต ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการสื่อสารภาษาอังกฤษ นับได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นอีกหนึ่งทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดต่อสื่อสารหรือการทำงานร่วมกับชาวต่างชาติ ก็ต้องอาศัยทักษะด้านภาษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยให้การติดต่อทางธุรกิจนั้นง่ายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การพูดเป็นเรื่องสำคัญในการติดต่อทางธุรกิจ ขณะเดียวกันภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นต่อทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเอกชนที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการดำเนินธุรกิจและให้บริการแก่ชาวต่างชาติ (ณัฐญา หุ่นน้อย, 2561) ดังนั้น สถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัยในประเทศได้พยายามปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาและพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอนให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม เพราะการสอนภาษาอังกฤษธุรกิจจัดเป็นการสอนเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for a Specific Purposes) โดยการจัดการหลักสูตรที่มุ่งเน้นทักษะในการสื่อสารทางธุรกิจ เช่น การนำเสนอ การเจรจาต่อรอง การเขียนอีเมลธุรกิจ เป็นต้น สำหรับรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนจะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ โดยเฉพาะสื่อการสอนดิจิทัล เช่น วิดีโอ หรือแอปพลิเคชันเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ อีกทั้งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในสถานประกอบการเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

2.3.3 องค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษ

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ คือความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นไปในแนวทางเดียวกันนั้นจะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ

ในการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเป็นอย่างยิ่ง มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

ฮาร์ริส (Harris, 1974) กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะการพูดไว้ว่าประกอบไปด้วย ความเข้าใจ (Comprehension) ไวยากรณ์ (Grammar) คำศัพท์ (Vocabulary) การออกเสียง (Pronunciation) และความคล่องแคล่ว (Fluency) ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจ (Comprehension) สำหรับการสื่อสารโดยการพูด ความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญเพราะคือความสามารถที่ผู้พูดพูดออกไปให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดได้

2. ไวยากรณ์ (Grammar) มีความสำคัญต่อการสื่อความหมายมาก ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องสร้างประโยคขึ้นมาและจะต้องเรียบเรียงให้ถูกต้องตามแบบแผน มีความชำนาญในการสื่อสารได้เหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด

3. คำศัพท์ (Vocabulary) คือ การเลือกใช้คำศัพท์ที่ถูกต้องและเหมาะสมในการสื่อสาร หากมีคำศัพท์ไม่มากพอจะส่งผลให้ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันการมีปริมาณคำศัพท์ที่จำกัดจะทำให้ถูกกีดกันและเสียโอกาสในการใช้ภาษา ถึงแม้ว่ายังไม่ถูกหลักไวยากรณ์แต่เบื้องต้นถูกความหมายก่อนก็ทำให้สื่อสารได้ แต่ถ้ามีข้อจำกัดทางคำศัพท์นั้นก็ส่งผลให้ไม่สามารถที่จะสื่อสารได้เลย

4. การออกเสียง (Pronunciation) คือการที่ผู้เรียนเปล่งเสียงที่ถูกต้อง ชัดเจนเวลาที่ผู้พูด กระบวนการออกเสียงจะประกอบด้วยหลักทางภาษาที่ถูกสร้างขึ้นให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของการออกเสียง ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบในภาษา

บาร์ทซ์ (Bartz, 1979) เสนอความคิดเห็นว่าการพัฒนาความสามารถในการพูดต้องประกอบไปด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency) ความราบรื่นในการสื่อสารและมีความเป็นธรรมชาติในการพูด

2. ความเข้าใจ (Comprehensibility) ความสามารถที่พูดออกไปให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดได้

3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (Amount of Communication) ปริมาณข้อความทางภาษาที่พูดออกไปและสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้

4. คุณภาพของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (Quality of Communication) ความถูกต้องทางภาษาที่พูดออกไป เช่น ไวยากรณ์ คำศัพท์หรือวลี เป็นต้น

5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort of Communication) ความพยายามที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใช้คำพูดหรือใช้ท่าทางประกอบในการสื่อสาร

คาเนลและสเวน (Canale & Swain, 1980) กล่าวว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

1. ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence) ความสามารถในการใช้โครงสร้างทางภาษา ความสามารถด้านคำศัพท์ เสียงและไวยากรณ์ ซึ่งทำให้ผู้พูดสามารถเลือกใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องชัดเจนตามหลักไวยากรณ์โดยปราศจากความกังวล

2. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) การพูดที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้พูดต้องมีความสามารถในการจัดระเบียบข้อความ กล่าวคือผู้พูดสามารถใช้ภาษาสนทนาลำดับก่อน-หลัง โดยเชื่อมโยงคำ ประโยคหรือข้อความต่าง ๆ ในการนำเสนอให้เหมาะสมกับสถานการณ์และดำเนินไปอย่างราบรื่น

3. ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) ผู้พูดสามารถเลือกคำพูดเพื่อการสื่อสารให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ นอกจากนั้นผู้พูดยังต้องพูดเน้นสร้างความสัมพันธ์ในสังคม โดยมีจุดประสงค์ของการพูดที่เฉพาะแตกต่างกันไปตามบทบาทและประเภทของการพูด เช่น การแสดงความคิดเห็น การอภิปรายหรือการโต้เถียง เป็นต้น

4. ความสามารถด้านยุทธวิธีการสื่อสาร (Strategic Competence) ผู้พูดสามารถจัดการแก้ไขปัญหาเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการพูดเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าผู้พูดมีความรู้ทางด้านไวยากรณ์จำกัด แต่หากใช้กลวิธีในการแก้ไขอุปสรรคต่าง ๆ ก็จะทำให้ผู้พูดสามารถดำเนินการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความคล่องแคล่ว (Fluency) คือการที่ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างราบรื่นและลื่นซึ่ง ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงกับความหมายและบริบทของการสื่อสาร ซึ่งการที่ผู้พูดใช้ระดับความเร็วของภาษาได้เหมาะสมและเกิดการหยุดชั่วขณะระหว่างที่พูดที่น้อยมากหรือไม่เกิดขึ้นเลย ถือได้ว่าผู้พูดนั้นมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา

ณัฐชญา บุปผาชาติ (2561) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการพูดเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านหลักไวยากรณ์ คือ การพูดที่ประกอบไปด้วยความรู้ตามหลักโครงสร้างไวยากรณ์ ได้แก่ ประเภทของคำศัพท์ หน้าที่ของคำ เป็นต้น ซึ่งความรู้พื้นฐานเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้พูดต้องมีเป็นอันดับแรก เนื่องจากรูปแบบและวิธีการใช้หลักไวยากรณ์แต่ละประเภทยังมีความแตกต่างกันทั้งรูปแบบของประโยคและข้อความที่มีความซับซ้อน

2. องค์ประกอบด้านเนื้อหา คือ ความรู้ด้านทฤษฎี ความรู้ ความสามารถทางภาษานั้นคือ ความรู้ความสามารถนำหลักการทางภาษามาใช้ในการสื่อสารแบ่งเป็น 2 ประเภท คือความรู้ความสามารถในการ

จัดลำดับข้อมูลก่อน-หลัง แบ่งย่อยได้เป็น 1) ความรู้ทางหลักไวยากรณ์ เช่น คำศัพท์ ประโยค ข้อความ และ 2) ความรู้ในการปฏิบัติ เป็นความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของภาษา การเชื่อมโยงคำ ประโยคหรือข้อความต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความหมายและสามารถใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ทางสังคม ความรู้ทางทฤษฎี หมายถึง ความรู้ความสามารถในการใช้มีความรู้ในเนื้อหาที่จะต้องสื่อสารตามวัตถุประสงค์ และกระบวนการทางด้านจิตวิทยา หมายถึง การใช้การได้ยินและการมองเห็น รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ

3. องค์ประกอบด้านการออกเสียง คือ การออกเสียงคำควรออกเสียงคำหรือการเน้นเสียงหนักในคำควรทำให้ถูกต้อง รวมถึงความคล่องแคล่วของการใช้ภาษาและความเข้าใจในการสื่อสารทั้งปฏิริยาการตอบสนองและการนำเสนอคำพูดที่ต้องการสื่อออกไปเมื่อผู้รับสารเกิดความเข้าใจ แสดงให้เห็นว่าผู้พูดได้ใช้อองค์ประกอบของการพูดเพื่อการสื่อสารครบถ้วนทุกประการ

4. องค์ประกอบด้านระดับภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ คือ การเรียบเรียงถ้อยคำที่ใช้ โดยพิจารณาตามโอกาสหรือกาลเทศะที่แตกต่างกันออกไป ตลอดจนความรู้ในการใช้ภาษาและการใช้ภาษาในการสื่อสารในสภาพจริง ซึ่งเกิดหลังจากการที่ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจทางภาษา กล่าวคือ การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของคำต่าง ๆ ทั้งในรูปของวลีและประโยค และใช้ภาษาสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ความเหมาะสมของการเลือกใช้ภาษา ความถูกต้องตามแบบแผนโครงสร้างประโยค ความหลากหลายของคำศัพท์ ความซับซ้อนทางไวยากรณ์ที่ใช้พูด เป็นต้น นอกจากนี้ผู้พูดยังต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วยความสามารถในการใช้ภาษาเชื่อมโยง ถ้อยคำ ประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กันเพื่อสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจถึงสิ่งที่สื่อออกมา

2.4 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

2.4.1 ความหมายและความสำคัญของการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

วิธีสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ หมายถึง การสอนโดยใช้กิจกรรมที่ถูกจัดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง รวมถึงมีการสวมบทบาทต่าง ๆ ตลอดจนการแสดง ความรู้สึกนึกคิดผ่านบทสนทนาหรือบทบาทที่ตนเองได้รับ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ความสนุกสนานและมีเจตคติที่ดีในการฝึกใช้ภาษาผ่าน

กิจกรรมนี้มากขึ้น ซึ่งกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากในการจัดการเรียนการสอนด้านภาษาต่างประเทศ

บทบาทสมมติ (Role Play) การแสดงบทบาทสมมติเป็นเทคนิคสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการพูด เพราะในขณะที่ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติ ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนภาษาในบริบททางสังคมประเภทต่าง ๆ และผู้เรียนได้แสดงบทบาท โดยมีการแลกเปลี่ยน การสนทนากันเพื่อฝึกทักษะการสื่อสารทำให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และมีความมั่นใจมากพอ (Arham, Yassi & Arafah, 2016)

แมส (Mas, 2022) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นเทคนิคที่จะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษอย่างสร้างสรรค์ โดยมีผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมบทบาทสมมติขึ้นและให้ผู้เรียนแสดงบทบาทต่าง ๆ ในสถานการณ์นั้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นพบตัวเองและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

เปอร์มาตาสารี (Permatasari, 2016) กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ผู้สอนนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการพูดดีขึ้น เนื่องจากผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนภาษาอังกฤษมากขึ้น การแสดงบทบาทสมมติจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนและตั้งใจทำกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสำเร็จ เพราะการสวมบทบาทเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน

เซียฟาร์และคณะ (Ziafar et al., 2014) กล่าวว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางด้านภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง และผู้เรียนจะให้ความสนใจในเรื่องของการสื่อสารมากกว่าการเรียนโครงสร้างทางภาษา และเป็นวิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาผ่านทักษะการพูด

จากความหมายของกิจกรรมบทบาทสมมติข้างต้น สรุปได้ว่ากิจกรรมบทบาทสมมติเป็นวิธีสอนที่มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยแสดงบทบาทสมมติที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งซึ่งลักษณะของสถานการณ์นั้นเป็นสิ่งที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวันนอกห้องเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการสื่อสาร สามารถแสดงพฤติกรรม ความรู้สึก การตัดสินใจด้วยเหตุผลและมีวิธีในการแก้ปัญหาในแต่ละสถานการณ์ตามที่คุณเรียนพิจารณาเห็นว่ามีความเหมาะสม ซึ่งวิธีการสอนแบบนี้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน สนุกสนานและเพลิดเพลินไปกับการฝึกฝนทักษะทางด้านภาษาโดยสามารถใช้ภาษาได้อย่างอิสระ จนเกิดความคล่องแคล่วและมีความมั่นใจในการใช้ภาษา

2.4.2 ประเภทของกิจกรรมบทบาทสมมติ

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติก่อนที่ครูผู้สอนจะนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาใช้กับผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงรูปแบบและประเภทของบทบาทสมมติ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของกิจกรรมบทบาทสมมติไว้ดังนี้

ยาสมินและคณะ (Yasmin et al.,2022) จำแนกประเภทของบทบาทสมมติออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. บทบาทสมมติที่ควบคุม (Controlled Role Play) เป็นบทบาทสมมติที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดภาษาที่ใช้ตามวัตถุประสงค์ โดยผู้เรียนมีหน้าที่เพียงเรียนรู้และฝึกการใช้ภาษาเป้าหมายตามรูปแบบที่ผู้สอนกำหนดไว้

2. บทบาทสมมติกึ่งควบคุม (Semi-controlled Role Play) เป็นบทบาทสมมติผู้สอนกำหนดเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีอิสระในการแสดง โดยผู้สอนจะอธิบายให้ผู้เรียนทราบถึงสถานการณ์และบทบาทที่ได้รับมอบหมายและให้ผู้เรียนเขียนบทสนทนาตามสถานการณ์โดยอาจจะให้ผู้เรียนเติมข้อมูลในส่วนที่ขาดหายไป ซึ่งมีโครงสร้างและการควบคุมที่น้อยกว่ากิจกรรมบทบาทสมมติที่ควบคุม

3. บทบาทสมมติแบบไม่ควบคุม (Uncontrolled Role Play) ผู้เรียนจะได้รับสถานการณ์หรือข้อมูลจากผู้สอน แต่ไม่ให้แนวทางในการแสดงบทบาทสมมติว่าควรจะแสดงบทบาทอย่างไร ผู้เรียนจะต้องพูดโดยไม่มีบทสนทนาและแสดงพฤติกรรมจากความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

นิวเพน (Neupane, 2019) กล่าวว่า อธิบายลักษณะบทบาทสมมติที่ผู้เรียนแสดงออกแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบท (Non-Scripted Role Play) เป็นเทคนิคที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงออกทางความคิดและพฤติกรรมได้อย่างอิสระ โดยขั้นแรกผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในบทสนทนาสั้น ๆ ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถทางภาษา หลังจากนั้นจึงแสดงบทบาทสมมติเพื่อตอบสนองกับสถานการณ์นั้นตามความคิดเห็นของตัวเอง

2. การแสดงบทบาทสมมติแบบกึ่งมีบท (Semi Scripted Role Play) เป็นวิธีที่ผู้เรียนเลือกหัวข้อบทสนทนาในหนังสือพร้อมยกตัวอย่างบทสนทนาหรือบทที่จะนำเสนอ เพื่อให้ผู้เรียนแสดงไปตามแบบแผนและขั้นตอนที่ได้เตรียมไว้ แต่ทั้งนี้ผู้เรียนยังคงปรับเปลี่ยนบทสนทนาตามความคิดสร้างสรรค์ได้หรือเพิ่มเติมรายละเอียดได้ตามความเหมาะสม

3. การแสดงบทบาทสมมติแบบมีบท (Fully-scripted role play) ผู้สอนจะจัดเตรียมตัวบท กำหนดสถานการณ์ จากนั้นนำมาถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับฟัง พร้อมทั้งกำหนดผู้แสดงและบทบาท ซึ่งผู้เรียนจะจดจำบทบาทของตนเองและแสดงตามบทตรงกับเนื้อเรื่องที่กำหนดไว้

ซามิรา (Samira, 2018) ได้แบ่งการแสดงบทบาทสมมติเพื่อนำมาปฏิบัติในชั้นเรียน อาจแยกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การแสดงบทบาทสมมติแบบมีบท (Scripted Role Play) ผู้สอนจะจัดเตรียมเนื้อหาและสถานการณ์มาอย่างเรียบร้อยเมื่อเข้าสอน เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนไปตามแบบแผนและขั้นตอนที่วางไว้ โดยผู้เรียนจะแสดงบทบาทสมมติตามบทสนทนาที่กำหนดไว้

2. การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบท (Unscripted Role Play) ผู้สอนกำหนดสถานการณ์ไว้ให้แต่เปิดโอกาสให้ผู้แสดงสวมบทบาทสมมติได้อย่างมีอิสระมากกว่า เช่นระหว่างที่ผู้สอนกำลังสอนเรื่องการจองห้องพักโรงแรม ผู้สอนอาจเรียกผู้เรียนออกไปแสดงบทบาทในการทำการจองห้องพัก หลังจากนั้นจะให้ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ในชั้นเรียนวิจารณ์บทบาทที่แสดงไปแล้ว ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติเช่นกัน

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2554) ได้แบ่งการสนทนาบทบาทสมมติออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเตรียมไว้ ซึ่งผู้แสดงจะไม่ฝึกซ้อมก่อนการแสดงจริง เมื่อเรียนถึงเนื้อหาสาระใดก็จะแสดงได้ทันทีโดยไม่ต้องฝึกแสดง โดยครูผู้สอนอาจจะให้เวลาเตรียมการประมาณ 15 นาที หลังจากนั้นผู้เรียนนำเสนอบทบาทและแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองผ่านบทบาทนั้น ๆ

2. การแสดงบทบาทสมมติแบบเตรียมบทไว้พร้อม ผู้สอนเตรียมเรื่องหรือบทไว้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งบางครั้งผู้แสดงอาจมีการฝึกซ้อมการแสดงมาแล้ว และจะต้องแสดงตามบทบทที่เตรียมไว้ โดยไม่ได้ฝึกใช้ถ้อยคำหรือท่าทางตามที่คิดด้วยตนเอง

3. การแสดงบทบาทสมมติแบบการแสดงละคร ผู้สอนกำหนดบทละครไว้แล้ว ผู้แสดงจะต้องฝึกซ้อมท่องบทและพูดตามบทที่ผู้สอนกำหนดขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการแสดงบทบาทสมมติมี 3 ประเภทด้วยกัน ได้แก่การแสดงบทบาทสมมติแบบมีบท การแสดงบทบาทสมมติแบบกึ่งมีบทและการแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ซึ่งการแสดงบทบาทสมมติแต่ละประเภทนั้นจะมีผู้สอนเป็นผู้กำหนดบทบาทและสถานการณ์สมมติขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทการเรียนรู้และมีโอกาสได้เผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ และส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการสื่อสารมากขึ้น เมื่อผ่านการฝึกปฏิบัติการแสดงบทบาทสมมติไปแล้ว เนื่องจากผู้วิจัยทำการทดลองกับนักศึกษาในระดับปริญญาตรีจึงใช้การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่เตรียมบทเพื่อให้นักศึกษาสามารถสื่อสารได้อย่างอิสระมากกว่า เพราะไม่ได้จำกัดในการแสดงบทบาทว่าควรจะเป็นไปในเชิงบวกหรือลบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

2.4.3 องค์ประกอบของกิจกรรมบทบาทสมมติ

องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมตินั้น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงองค์ประกอบของบทบาทสมมติเป็นอย่างดี ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบทบาทสมมติไว้ดังนี้

สมิตรา อังวัฒนกุล (2539) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. สถานการณ์ หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่และหัวข้อสนทนา ผู้สอนจะต้องอธิบายสถานการณ์และงาน (Task) ที่ผู้เรียนจะต้องทำให้สำเร็จ ผู้เรียนจะต้องแสดงบทบาทโดยใช้วิจารณ์ญาณ ปฏิภาณไหวพริบ และรู้จักหาเหตุผลในการแก้ไขสถานการณ์ ดังนั้นการมอบหมายงานจะมีความยากง่ายตามระดับความสามารถของผู้เรียน

2. บทบาท หมายถึง การมอบหมายบทบาทให้ผู้เรียนซึ่งแต่ละคนจะได้รับบทบาทที่แตกต่างกันออกไป ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจในบุคลิกภาพและประสบการณ์ สถานะทางสังคม ปัญหาและความต้องการของบทบาทที่ตนจะแสดง คำชี้แจงหรือคำอธิบายเกี่ยวกับบทบาท ควรหลีกเลี่ยงการลงรายละเอียดปลีกย่อยเกินความจำเป็น ให้ระบุเฉพาะข้อที่สำคัญจริง ๆ มุ่งเน้นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้บุคลิกภาพของตนเองในการเรียนภาษา

3. ส่วนวนที่เป็นประโยชน์สำหรับการแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง ส่วนวน วลี คำศัพท์ เฉพาะและรูปแบบของภาษาที่เหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์เพื่อให้เกิดความสมจริงเหมือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น บทบาทพนักงานต้อนรับมีสำนวนการใช้ภาษาที่สุภาพอ่อนโยน ใช้ภาษาที่เป็นทางการ เป็นต้น

4. ความรู้พื้นฐานเนื้อหาและสถานการณ์ หมายถึง ความรู้เบื้องต้นที่ผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีเกี่ยวกับสถานการณ์ในการแสดง เช่น การแสดงบทบาทสมมติในการทักทายผู้มาเยือนหรือการเจรจาต่อรองในธุรกิจ ผู้สอนต้องให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับผู้เรียน โดยเตรียมเอกสารให้อ่าน ดูคลิปวิดีโอการบรรยาย เป็นต้น

สมาคมสร้างสรรค์ไทย (2548) กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากองค์ประกอบ 4 ประการข้างต้นแล้ว ฉาก คำโครงเรื่องและบทบาทก็เป็นองค์ประกอบสำคัญของบทบาทสมมติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ฉาก (Prop) เป็นวัตถุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ประกอบในการเล่นบทบาทสมมติ เพื่อให้สมจริงและเพิ่มความสนุกสนานให้กับผู้เรียนมากขึ้น เช่น ชา กาแฟ เครื่องครัว แฟ้มเอกสาร แต่ถ้าไม่มีก็อาจแสดงการหยิบจับโดยไม่มีของก็ได้หรือบางครั้งอาจแสดงออกด้วยท่าทาง เป็นต้น

2. คำโครงเรื่อง (Plot) เป็นโครงเรื่องอย่างง่ายและมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับชีวิตประจำวันที่ผู้เรียนพบเห็นจากหนังสือที่อ่านหรือจากละครโทรทัศน์ เป็นต้น

3. บทบาท (Role) หน้าที่ที่เรามอบหมายให้ตัวละครในเรื่องซึ่งมีลักษณะหรือบุคลิกเลียนแบบของจริง เช่น บุคคลในอาชีพต่าง ๆ การจินตนาการเป็นตัวละครตัวต่าง ๆ เช่น สัตว์ในนิทาน เป็นต้น

วูดวอร์ด (Woodward, 1991) ได้ให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติที่ต่างออกไป โดยกล่าวว่าองค์ประกอบของกิจกรรมบทบาทสมมติมี 3 ส่วน ดังนี้

1. วิธีการสร้างสถานการณ์ ภาษา บรรยากาศและตัวละครในกิจกรรมบทบาทสมมติ ได้แก่ การกำหนดสถานการณ์และบทบาทขึ้น การเลือกแบบฝึกที่ต้องนำมาฝึกผู้เรียน การเตรียมสถานที่ในการแสดง กิจกรรม รายละเอียดของการแสดง ความเหมาะสมด้านบุคคลที่กำลังสนทนาร่วมกัน เวลาและสถานที่ดนตรีประกอบเพื่อสร้างบรรยากาศ

2. วิธีการที่แตกต่างในการให้บทแก่ผู้แสดง คือ การให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการเลือกบทบาทที่จะแสดง โดยครูจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือในการหาข้อมูลและการสร้างสรรค์บทสนทนา

3. การจัดกลุ่มของผู้เรียนก่อนและระหว่างกิจกรรมบทบาทสมมติ ครูผู้สอนเป็นผู้ให้เนื้อหาและกำหนดบทบาทในการแสดงโดยใช้บัตรคำสั่ง ทั้งนี้ในการฝึกปฏิบัติครูต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนบทบาทในการแสดงซึ่งกันและกัน ในระหว่างฝึกปฏิบัติ ครูจะต้องจดบันทึกผลทันทีและสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

จากข้อมูลของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมโดยใช้บทบาทสมมติ มีดังนี้

1. มีผู้สอนและผู้เรียน หรือผู้แสดงและผู้สังเกตการณ์
2. มีสถานการณ์ ประเด็นปัญหาหรือบทบาทที่ถูกกำหนด
3. ฉากและสื่ออุปกรณ์ประกอบการแสดง
4. องค์ความรู้จากพฤติกรรมแสดงและสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับ

2.4.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

แชฟเทลและแชฟเทล (Shaftel & Shaftel, 1967) ได้เสนอรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติไว้ 9 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเสนอสถานการณ์ปัญหาและบทบาทสมมติ ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ปัญหา และบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริง และมีความยากง่ายเหมาะสมกับชั้นเรียนและวัย ตลอดจนความสามารถของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 เลือกผู้แสดง ผู้สอนและผู้เรียนควรช่วยกันเลือกว่าใครควรแสดงบทบาทอะไร หรือให้ผู้เรียนอาสาสมัครก็ได้ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และการใช้วิจารณ์ของผู้สอน

ขั้นที่ 3 จัดฉาก ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการจัดฉากซึ่งจัดให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่

ขั้นที่ 4 เตรียมผู้สังเกตการณ์ ก่อนการแสดงผู้สอนจะต้องเตรียมผู้ชมว่า ควรชี้แนะกับผู้ชมว่าควร จะสังเกตพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ใดและพฤติกรรมที่มีการแสดงออกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

ขั้นที่ 5 แสดง ผู้แสดงนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์เข้าใจเนื้อ เรื่องหรือสถานการณ์ โดยผู้แสดงต้องแสดงออกตามบทบาทที่ตนได้รับให้ดีที่สุด

ขั้นที่ 6 อภิปรายและประเมินผล ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อร่วมกันอภิปรายและ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ การแสดงออกของผู้แสดงและควรเปิดโอกาสให้ผู้ แสดงได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น

ขั้นที่ 7 แสดงเพิ่มเติม จัดการแสดงเพิ่มเติม หากผู้เรียนมีคำแนะนำในรูปแบบอื่น นอกเหนือจาก ที่ได้แสดงไปแล้ว

ขั้นที่ 8 อภิปรายและแสดงผลอีกครั้ง หลังจากการแสดงเพิ่มเติม สมาชิกกลุ่มควรอภิปรายและ ประเมินผลเกี่ยวกับการแสดงครั้งใหม่ด้วย

ขั้นที่ 9 แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายของกลุ่มตนและหา ข้อสรุปพร้อมหรือการเรียนรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับความรู้สึก ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมของผู้อื่น

คริส (Krish, 2001) แบ่งขั้นตอนกิจกรรมบทบาทสมมติไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ ขั้นเตรียมการ (Preparing stage) การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญที่ ครูผู้สอนจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญ รวมถึงการเตรียมการคัดเลือกบทบาทของผู้แสดงในกลุ่มให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและบทบาทในการแสดง และทำการฝึกซ้อมก่อนการแสดงจริง

ขั้นที่ 2 คือ ขั้นการแสดง (Presentation stage) ผู้เรียนหรือผู้แสดงจะนำเสนอการแสดงหน้า ห้องเรียนอย่างมีชีวิตชีวา ตื่นเต้นและสนุกสนาน ในขณะที่กลุ่มผู้ชมต้องจดบันทึกการแสดงเกี่ยวกับจุด แข็งจุดอ่อนของการแสดงและการใช้ภาษา โดยไม่ทำให้กลุ่มผู้แสดงรู้สึกอับอายต่อคำวิพากษ์วิจารณ์

ขั้นที่ 3 คือ ขั้นหลังการแสดง (Post presentation stage) นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ของแต่ละกลุ่มตามที่ได้จดบันทึกไว้ และให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อที่ผู้สอนจะได้นำข้อมูลไป ปรับปรุงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

สุวิทย์ มูลคำ, และอรทัย มูลคำ (2545) อธิบายขั้นตอนการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจน สร้างสถานการณ์จำลอง และกำหนดบทบาทสมมติขึ้น

2. ขั้นเริ่มบทเรียน ผู้สอนกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและปลุกดันเรื่องราวต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการสอนให้ผู้เรียนคิดและติดตาม ด้วยวิธีการ คือ

2.1 การเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงหรือผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง

2.2 การเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม

2.3 เล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมแล้วทิ้งท้ายด้วยคำถามเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้

2.4 กล่าวถึงประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการแสดงแล้วคิดปัญหาวิธีการแก้ไข

2.5 ใช้คำถามนำซึ่งเป็นคำถามหลักที่กระตุ้นพัฒนาการคิด

3. ขั้นเลือกผู้แสดง การเลือกผู้แสดงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการแสดงและการสอนเป็นสำคัญ ควรเลือกผู้เรียนที่ต้องการแสดงด้วยความเต็มใจ และควรให้เวลาในการเตรียมความพร้อมในการแสดง และการฝึกซ้อมตามความเหมาะสม

4. ขั้นกำหนดตัวผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนควรทำความเข้าใจกับผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ว่า เป้าหมายของการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติมีจุดประสงค์เพื่อมุ่งให้ผู้แสดงและผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์เกิดการเรียนรู้ โดยมีได้มุ่งนำเสนอเพื่อบันเทิงหรือความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว ดังนั้นผู้ชมควรสังเกตและมีแบบบันทึกการสังเกตเพื่อสะดวกในการบันทึกข้อมูล

5. ขั้นแสดง เมื่อผู้แสดงพร้อมแล้วให้เริ่มการแสดงตามเวลาที่กำหนด ผู้แสดงควรดูแลกำกับการแสดงอย่างใกล้ชิด ไม่ควรใช้เวลายาวนานมากนักหรือแสดงบทบาทสมมติออกนอกเรื่องมากเกินไป หรือวกไปวนมาจนการแสดงไม่ต่อเนื่องซึ่งทำให้ผู้ชมเกิดความสับสน จนไม่สามารถจับสาระสำคัญตามที่ต้องการได้

6. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด วิธีการที่ควรใช้ คือ การสัมภาษณ์ความรู้สึกของผู้แสดงหลังเสร็จสิ้นการแสดงและการจดบันทึก ต่อจากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์จากข้อมูลที่บันทึกไว้ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาสังเคราะห์และอภิปราย สะท้อนความคิดเห็นและสรุปประเด็นในการเรียนรู้

7. ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป หลังจากวิเคราะห์และการอภิปรายผลการแสดงแล้ว ผู้สอนจะเป็นผู้เฝ้าและจูงใจให้ผู้เรียนได้เสนอเสนอแนะแนวคิดใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวงที่กว้างขวางขึ้น โดยให้ข้อคิดว่าสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือพบเห็นเป็นเหตุการณ์ที่ถูกสร้างขึ้นมาจากพื้นฐานความเป็นจริงในชีวิตทั้งสิ้น แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันกำหนดกรอบแนวคิดของเรื่อง สรุปประเด็นให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ศศิภา ไชยวงศ์ (2553) ได้สรุปขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติไว้ดังต่อไปนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Introduction) ผู้สอนนำเสนอบทเรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติ อาจเป็นการอ่านด้วย การพูดและการใช้ภาษาท่าทางประกอบที่แตกต่างกันออกไปอย่างแต่ละรอบของการนำเสนอ ครูผู้สอนจะแสดงเป็นตัวอย่างหลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเลียนแบบท่าทางตามประโยคในเนื้อหาบทเรียนตามแบบ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและรู้สึกสนุกสนานและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

2. ขั้นเตรียมความพร้อม (Preparation) ครูผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียนเสียก่อนเพื่อกระตุ้นความสนใจและอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหาสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่กับการเรียนรู้หลักทางภาษา

3. ขั้นฝึก (Practice) ผู้เรียนศึกษารายละเอียดในบทเรียนอย่างลึกซึ้งและฝึกการใช้ภาษารวมทั้งแสดงตัวอย่างการใช้ภาษาตามบทเรียน เช่น การแสดงเลียนแบบธรรมชาติ คน สัตว์ เสียง และฝึกซ้อมใช้ภาษารวมทั้งการสาธิตการใช้ภาษาตามบทเรียน เช่น แสดงท่าทางเลียนแบบผู้สอนประกอบเนื้อหาบทเรียนหรือจินตนาการท่าทางประกอบใหม่ในกลุ่มของตนเอง

4. ขั้นแสดง (Presentation) ในขั้นนี้ผู้เรียนต้องแสดงบทบาทตามที่ตนเองได้รับมอบหมายจากบัตรบทบาท (Role Card) หน้าชั้นเรียนอย่างมีชีวิตชีวามากขึ้น โดยแสดงในสถานที่หรือใช้อุปกรณ์และฉากเพื่อช่วยเสริมให้การแสดงนั้นสมบูรณ์และสร้างบรรยากาศในการแสดงให้สมจริงอีกด้วย

5. ขั้นผลิตภาษา (Production) ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติตามที่กำหนด โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะให้คำปรึกษาเท่านั้น ในขั้นนี้ผู้เรียนสามารถกำหนดบทบาทของตนเอง เพื่อที่จะได้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมทั้งในและนอกห้องเรียน

ธิดารัตน์ วิเชียรลม (2554) ได้สรุปขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนกำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนให้ชัดเจน ผู้สอนจะสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอน ในขั้นนี้ผู้เรียนจะทราบเป้าหมายในการเรียนล่วงหน้า ซึ่งเป็นการเตรียมตัวผู้เรียนทำให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนรู้และคุ้นเคยกับกิจกรรมโดยผู้สอนกำหนดบทบาทไว้ แล้วผู้แสดงจะต้องฝึกซ้อมแสดงและพูดตามบทที่ผู้สอนกำหนดขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษามากขึ้น

2. ขั้นเริ่มบทเรียน ผู้สอนกระตุ้นและเร้าความสนใจของผู้เรียนให้สนใจที่จะศึกษาบทเรียน โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ใกล้ตัวผู้เรียนเข้ากับความรู้เดิมและกระตุ้นให้ผู้เรียนจินตนาการอย่างมีอิสระ ให้สามารถเข้าใจหรือคาดเดาเหตุการณ์ได้ง่ายขึ้น ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีการกระตุ้นความสนใจของ

ผู้เรียนโดยใช้คำถาม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้และแสวงหาคำตอบผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม

3. **ขั้นเลือกผู้แสดง** การคัดเลือกผู้แสดง ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสมัครใจเข้าร่วมแสดงบทบาท ด้วยความสมัครใจหรือคัดเลือกผู้เรียนที่มีทักษะการฟังและการพูดที่ดี เนื่องจากจะได้เป็นแบบอย่างให้ผู้เรียนในการฝึกออกเสียง ขณะเดียวกันเมื่อผู้เรียนเผชิญปัญหาด้านการออกเสียงที่ไม่ชัดเจนหรือมีความรู้พื้นฐานด้านคำศัพท์ที่ค่อนข้างจำกัด ผู้สอนสามารถให้ความช่วยเหลือเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการพูดและกล้าแสดงออกมากขึ้น

4. **ขั้นกำหนดตัวผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์** ผู้สอนควรเตรียมผู้ชมและทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าการจัดกิจกรรมบทบาทสมมตินั้นไม่ได้มุ่งเพียงเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อความสนุกสนานเพียงอย่างเดียว แต่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้แสดงและผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ให้แสดงบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของตนเองให้ดีขึ้น

5. **ขั้นแสดง** ผู้สอนต้องเผื่อเวลาให้ผู้แสดงเตรียมความพร้อมก่อนทำการแสดงและจะต้องจัดสรรเวลาในการแสดงให้เหมาะสม ไม่ยืดเยื้อจนเกินไปหรือแสดงออกนอกเรื่องจนผู้ชมเกิดความสับสนและจะต้องควบคุมให้ผู้เรียนแสดงออกตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

6. **ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผลการแสดง** เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีการสัมภาษณ์ความรู้สึกความคิดเห็นของผู้แสดงและมีการจดบันทึก หลังจากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชม แล้วนำพฤติกรรมที่สังเกตพบมาสะท้อนกลับข้อมูลและแสดงความคิดเห็นสรุปประเด็นในการเรียนรู้ หลังจากนั้นจะมีการอภิปรายถึงพฤติกรรมที่ผู้สวมบทบาทแสดงออกมา ไม่มุ่งวิจารณ์ว่าใครแสดงดีหรือไม่อย่างไร

7. **ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป** ผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อขยายมุมมองและความคิดให้กว้างขึ้น แล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม หลังจากนั้นผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาหรือบทเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการแสดงที่กำหนดไว้ เมื่อผู้เรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนและเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษามากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป การสอนโดยใช้วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ สำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ผู้สอนควรใช้ขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน 1. ขั้นเตรียมการสอน (Preparation) 2. ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) 3. ขั้นแสดง (Presentation) 4. ขั้นผลิภาษาเพื่อการสื่อสาร 5. ขั้นอภิปรายผลและสรุปผล (Discussion and Evaluation) ทั้งนี้ ผู้สอนต้องเน้น

ขั้นตอนการอภิปรายผลและประเมินผลที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองและประเมินเพื่อนร่วมชั้นเรียนจากการแสดงบทบาทสมมติเพื่ออภิปรายถึงความบกพร่องที่เกิดขึ้น เพื่อที่ผู้สอนจะได้นำข้อดีและข้อเสียของการสอนในแต่ละครั้งไปพัฒนาออกแบบการแสดงบทบาทสมมติครั้งต่อไป เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2.4.4 บทบาทของผู้สอนในการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

บทบาทของครูผู้สอนในการเรียนการสอนก็จะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของการเรียนการสอนในแต่ละประเทศ สำหรับการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ คาหมูจาและคณะ (Khamouja et al., 2023) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนไว้ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้บอกบท ครูผู้สอนจะต้องนำกิจกรรมเข้าสู่บทเรียนได้อย่างน่าสนใจ โดยผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะให้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิดและพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน ครูผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาใหม่ ไวยากรณ์ และคำศัพท์และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างอิสระด้วยตนเอง อีกทั้งครูผู้สอนอาจจะช่วยผู้เรียนโดยการให้คำแนะนำหรือช่วยเหลือในการเลือกใช้คำศัพท์มาใช้ในสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

2. เป็นผู้มีส่วนร่วม ครูจะต้องแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าครูมีความกระตือรือร้น ครูและผู้เรียนร่วมกันคัดเลือกผู้แสดงหรือให้ผู้เรียนเป็นอาสาสมัครก็ได้แล้วแต่ความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ในบางครั้งครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการอภิปรายถึงเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่ได้แสดงบทบาทสมมติอย่างเหมาะสม บางสถานการณ์ครูผู้สอนก็ไม่ควรมีส่วนร่วมมากเกินไปครูควรกระตุ้นหรือสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกภาษาอังกฤษมากกว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ

3. ผู้ให้ผลสะท้อน (Spectator) ครูผู้สอนให้ผลสะท้อนกิจกรรมผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำและให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) จะต้องไม่สร้างแรงกดดันให้กับผู้เรียน ซึ่งควรจะเป็นการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับปรุงการเรียนเรียนรู้ เช่น การให้กำลังใจในการเรียนรู้ด้วยการใช้วาทศิลป์หรือใช้จิตวิทยาในการสื่อสารกับผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ อาจจะด้วยวิธีการกล่าวชมเชยของครูก็มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเช่นกัน ดังนั้น การใช้วาทศิลป์หรือใช้จิตวิทยาในการสื่อสารกับผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยนำข้อดีของผู้เรียนกล่าวชื่นชม จากนั้นให้กล่าวถึงสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไข หรือจะใช้วิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยการพูดในลักษณะของการโค้ชให้แก่ผู้เรียนในคราวต่อไปก็ได้ ดังนั้น การแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนในการใช้ภาษาควรช่วยเหลือผู้เรียนเมื่อผู้เรียนมีอุปสรรค หรือผิดพลาดใน

ระหว่างการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนออกจากสถานการณ์ที่ยากและไม่เข้าใจได้และครูผู้สอนควรให้ผลสะท้อนกลับที่เหมาะสมกับสถานการณ์

จากข้อความข้างต้น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมตินั้น ผู้สอนจะต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและในการดำเนินกิจกรรมผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ทำหน้าที่เหมือนเป็นโค้ชและในกรณีที่ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือผู้สอนก็จะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำแก้ไขข้อผิดพลาดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้องให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.4.5 ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

แม้ว่าบทบาทสมมติจะเป็นกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกกิจกรรมการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงและมุ่งฝึกการทำงานร่วมกัน เกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นหรือทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้นแต่การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติก็มีข้อดีและข้อจำกัดที่ผู้สอนควรคำนึงถึง ดังนี้

กัสมูลิยา (Gusmuliana et al, 2021) กล่าวถึง ข้อดีของบทบาทสมมติว่าเป็นเทคนิคที่ช่วยกระตุ้นการพูดให้มากขึ้นและช่วยเพิ่มความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนอาจจะรู้สึกอายและไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ อีกทั้งเรียนภาษาตามหลักวิชาการแต่ไม่เคยนำมาใช้จริง ในทางตรงกันข้าม หากได้เล่นบทบาทสมมติจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกได้ว่าตัวเองได้สวมบทบาทตัวละครต่างๆ หรือแม้แต่เล่นเป็นตัวเองในสถานการณ์ที่กำหนดไว้ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนที่จะนำทักษะทางภาษาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาใช้เพื่อการแสดงออกและการสื่อสาร นอกจากนี้ คาโรมาทและซาดี (Karomat & Xadicha, 2021) กล่าวถึงข้อดีของการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติว่าช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ และช่วยให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมรวมทั้งปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้การที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำงานอย่างจริงจัง จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนานและผู้เรียนเข้าในสิ่งที่เรียนได้อย่างลึกซึ้ง เพราะข้อมูลมาจากผู้เรียนโดยตรง

ข้อจำกัดเบื้องต้นของการใช้บทบาทสมมติในการดำเนินกิจกรรม คือ ใช้เวลามากเนื่องจากบทเรียนบางบทเรียนที่ใช้บทบาทสมมติในการสอนจะต้องใช้เวลามากกว่าในการดำเนินกิจกรรมปกติ ซึ่งผู้สอนจะต้องควบคุมการใช้เวลาให้เหมาะสม อีกทั้งวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติอาจนำไปสู่ปัญหาในเรื่องการควบคุมชั้นเรียน โดยห้องเรียนมักจะเกิดความวุ่นวายสับสนอันเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการแสดง ดังนั้นผู้สอนต้องวางแผนให้รัดกุมและพยายามฝึกระเบียบวินัยให้ผู้เรียนตั้งแต่ในระยะแรก ซึ่งหากการ

จัดการไม่ดีพออาจเกิดความยุ่งยากสับสนขึ้นได้ ในบางครั้งการแสดงของผู้เรียนอาจไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้สอน ซึ่งผู้สอนจะต้องสามารถแก้ปัญหาหรือปรับสถานการณ์และประเด็นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ข้อจำกัดอีกด้าน คือ สภาพจิตใจ ในการใช้เทคนิคการเล่นบทบาทสมมติ นั้น ผู้สอนควรตระหนักว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในการใช้ภาษาหรือความสามารถในการแสดงออกหรือจินตนาการนั้นแตกต่างกัน ขณะเดียวกันครูผู้สอนกำหนดผู้เรียนไม่เหมาะสมกับบทก็จะได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร หรือบางครั้งอาจจะสอนเวลามากเกินความจำเป็นและจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นตัวของตัวเอง สูญเสียเอกลักษณ์ของตน เช่น ในกรณีที่ผู้เรียนบางคนเป็นคนเขินอาย ไม่กล้าแสดงออก และหลังจากการแสดงถ้าครูผู้สอนไปวิจารณ์ตัวบุคคลจะทำให้ผู้เรียนเกิดความน้อยใจและไม่กล้าแสดงในคราวต่อไป ดังนั้นครูจะต้องพิจารณาผู้แสดงด้วย นอกจากนี้ผู้แสดงเก่งบางคนอาจจะอยากทำให้เพื่อน ๆ สนใจหรือต้องการการแสดงออกทำให้ปรับการแสดงไม่สอดคล้องกับบทบาทของตนเอง หรืออาจจะเป็นการรบกวนบทบาทของผู้เรียนคนอื่นได้ ตลอดจนการใช้บทบาทสมมติในการดำเนินกิจกรรมอาจจะทำให้ผู้เรียนบางคนไม่มีส่วนร่วมและไม่สนใจที่จะดูการแสดงของเพื่อนหรือรู้สึกเบื่อหน่ายได้ ซึ่งก่อนนำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นั้น ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของการสอนและต้องศึกษาถึงข้อดีและข้อจำกัดของกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อนำมาทำแผนการสอน

กล่าวโดยสรุป ด้านข้อดีของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นั้น มีทั้งด้านการส่งเสริม การใช้ภาษา การแสดงออก ความรู้และการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งการใช้คำพูดที่ถูกต้องในสถานการณ์ที่เหมาะสมและสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ข้อดีด้านภาษาคือ ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาในการสื่อสารจนเกิดความแม่นยำและการใช้ภาษาอย่างมั่นใจ ในส่วนของข้อจำกัด คือ ด้านการเตรียมการจัดการ ด้านจำนวนคนและเวลาในการจัดกิจกรรม ความยากง่ายของหัวข้อ

2.4.6 ประโยชน์ของกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือและวิธีการสอนอย่างหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนสามารถใช้บทบาทสมมติเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกพฤติกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบ การแสดงบทบาทสมมติจะช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้เรียนรู้การประพจน์และการมีปฏิสัมพันธ์ในสังคมทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการได้อย่างเหมาะสม (Ladousse, 1987)

นอกจากนี้ ปัทมญา อ่อนแดง (2565) กล่าวว่า การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ นั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งผู้สอนสามารถนำกิจกรรมบทบาทสมมติมาปรับใช้ได้กับทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับความสามารถเป็นกิจกรรมที่เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และ

ยังช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการพูด ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดและมีอิสระในการออกแบบ บทสนทนาและเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมในการแสดง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างถ่องแท้ ตลอดจน การแสดงบทบาทสมมติเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสภาพทางสังคม และพร้อม รับมือกับสถานการณ์ความเป็นจริง

สรุปได้ว่า กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาท สภาพความเป็นจริง จากสิ่งที่เกิดขึ้นผ่านการแสดงออกต่าง ๆ สถานการณ์ในบทบาทสมมติเป็นสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ ภาษาในการติดต่อสื่อสาร กิจกรรมบทบาทสมมติมีประโยชน์อีกหลายด้าน เช่น ช่วยให้ผู้เรียนมีความ พร้อมต่อการเรียนรู้ในบทเรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ ตามความสามารถที่แตกต่างของผู้เรียน เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษามากขึ้น กิจกรรมบทบาทสมมติ สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านคลังคำศัพท์ และโครงสร้างทางภาษาจากการได้ใช้ภาษาอย่าง อิสระ

2.5 การวัดและการประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

การวัดและการประเมินผลของการพูดภาษาอังกฤษ เป็นการวัดความรู้และความสามารถของ ผู้เรียนที่ดำเนินการได้ในก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยได้มีนักวิชาการได้ให้ความรู้วิธีการ ประเมินไว้ ดังนี้

ฟินโอเซียโรและซังโก (Finocehiaro & Sango, 1983) ได้เสนอวิธีการทดสอบความสามารถ ทางด้านการพูดภาษาอังกฤษไว้ดังต่อไปนี้

1. พูดประโยคสั้น ๆ สนทนาในชีวิตประจำวันตามผู้สอนหรือตามที่ได้ยินจากเครื่องบันทึกเสียง
2. ให้อ่านออกเสียงประโยคภาษาอังกฤษ โดยเน้นคำในประโยคหรือวลี
3. ให้บรรยายบุคคล วัตถุและสถานที่ต่าง ๆ ในภาพ โดยรูปภาพที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมขึ้นอยู่กับระดับของผู้เรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายพูด
4. ให้บรรยายเหตุการณ์และเรื่องราวโดยใช้ภาพประกอบ
5. ให้พูดตามหัวข้อที่กำหนดโดยมีการกำหนดหัวข้อไว้หลายหัวข้อและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือก หัวข้อได้ตามที่ตนเองสนใจและถนัด
6. ให้ผู้เรียนแสดงเป็นผู้สัมภาษณ์โดยให้ค้นคว้าหาข้อมูลจากผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ได้มากที่สุดแล้วทำ การจดบันทึกไว้

อันชุนดาและแก้วอุไร (Anchunda & Kaewurai, 2020) ได้ศึกษาวิธีการทดสอบทักษะทางด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและออกแบบวิธีการทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

1. การอธิบายรูปภาพ หมายถึง การใช้รูปภาพเป็นตัววัดทักษะการพูด โดยอาจใช้ภาพถ่ายหรือชุดภาพถ่ายที่มีความสัมพันธ์กับหัวข้อ เมื่อผู้เรียนได้รับภาพ ผู้เรียนจะต้องบรรยายบุคคล สิ่งของและสถานการณ์ พูดคุยในสิ่งที่ตนเองเห็นจากในรูปภาพ ค้นหาจุดที่ต่างกันในภาพของตน พูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นโดยเล่าเรื่องง่าย ๆ แล้วเดาว่าจะเกิดอะไรตามภาพที่ให้มา

2. บทสนทนาหรือการสนทนา หมายถึง คนสองคนจะสนทนาโต้ตอบภายในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง โดยเนื้อหาและทิศทางของการสนทนาขึ้นอยู่กับบริบทหรือสถานการณ์ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น

3. การสัมภาษณ์ หมายถึง การถามตอบระหว่างผู้ประเมินและผู้เรียน ซึ่งผู้ประเมินจะเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้าและดำเนินการถามตอบ โดยคำถามจะนำไปสู่คำตอบที่น่าสนใจ ขณะเดียวกันผู้เรียนยังคงมีอิสระในการตอบคำถาม ทั้งนี้บรรยากาศที่เป็นมิตรกับผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสบายใจในการสนทนา

4. การแสดงบทบาทสมมติ คือ ผู้เรียนจะต้องสมมติว่าตนเองเป็นผู้สวมบทบาทและแสดงออกต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยผู้เรียนจะได้รับคำแนะนำและคำอธิบายจากผู้สอนอย่างชัดเจนว่าจะต้องทำอย่างไร ถือได้ว่าเป็นการทดสอบความสามารถทางด้านคำศัพท์และภาษาที่ใช้ เป็นต้น

ธอร์นเบอร์รี่ (Thornberry, 2011) ได้กล่าวถึงประเภทของการสอบพูด ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (interviews)

การสัมภาษณ์ควรจัดขึ้นในห้องที่แยกออกจากห้องเรียน และผู้สอนเรียกผู้เรียนเข้าไปสัมภาษณ์ทีละคน การสัมภาษณ์นั้นจะมีลักษณะไม่กำหนดโครงสร้างและรูปแบบของภาษาที่ใช้ในการสนทนา จึงไม่ใช่สาระสำคัญ หากผลการให้สัมภาษณ์ของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้ประเมิน อาจจะต้องพบกับอุปสรรคในการที่จะต้องกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามได้อย่างสิ้นไหลพร้อมๆ กับประเมินความสามารถด้านการพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ในขณะเดียวกัน วิธีจัดอุปสรรคเหล่านี้ทำได้โดยการสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมในการสัมภาษณ์ให้มีความเป็นกันเอง ซึ่งจะช่วยให้ผ่อนคลายบรรยากาศได้ วิธีการของการสัมภาษณ์อาจจะใช้รูปภาพหรือการเลือกหัวข้อสัมภาษณ์เพื่อกำหนดขอบเขตในการสัมภาษณ์ หากหัวข้อนั้นยากผู้สอนสามารถใช้เวลาประมาณหนึ่งหรือสองนาทีเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเตรียมตัว หากคำถามซ้ำกับผู้ให้สัมภาษณ์รายอื่น ซึ่งอาจจะส่งผลต่อผู้ให้สัมภาษณ์เองและเพื่อเป็นการประกันความเที่ยงตรงของการประเมินควรมีบุคคลที่สามเป็นผู้ร่วมประเมิน

2. การพูดสด (live monologues)

ผู้เรียนจะได้เตรียมตัวและเลือกหัวข้อสำหรับการพูดที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง การวัดผลและการประเมินความสามารถของผู้เรียนนั้นต้องเปิดกว้าง หากมีผู้เรียนคนอื่นรับบทเป็นผู้ชมการจัดรูปแบบให้มีการถาม-ตอบ จะเป็นการพิสูจน์ความสามารถของผู้พูดในการสนทนาอย่างเป็นธรรมชาติ แต่การให้ผู้เรียนพูดหรือนำเสนอนั้นต้องเป็นการทดสอบอย่างมีเหตุผลและสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน

3. บันทึกลีเสียงการพูด (recorded monologues)

การบันทึกเสียงการพูดช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายมากกว่าการพูดต่อหน้าสาธารณชน เป็นรูปแบบการสอบที่ไม่เป็นทางการและไม่ต้องฝึกซ้อมมากเหมือนกับการพูดสด (Live monologues) ผู้เรียนสามารถบันทึกเสียงพูดของตนภายใต้หัวข้อที่ครูเลือกให้หรือตนเองเลือกเอง เช่น หัวข้อกีฬาหรืองานอดิเรกที่ชื่นชอบ ประโยชน์ของการสอบแบบนี้คือผู้เรียนจะได้ส่งงานหลังจากที่ผู้สอนสอนเนื้อหาที่จับใจ และสามารถตรวจคุณภาพของงานได้ด้วย การตรวจสอบสามด้าน (triangulation) เป็นวิธีการที่ผู้ตรวจจะนำคะแนนมาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน

4. บทบาทสมมติ (role play)

การที่ผู้เรียนสามารถแสดงตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายในห้องเรียนสามารถนำมาใช้ในการสอบได้ ‘บทบาท’ ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมทั้งผู้สอบหรือผู้เรียน อย่างไรก็ตาม อิทธิพลของคู่สนทนาเป็นเรื่องที่ควบคุมยาก การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะการแสดงที่มีความยากหรือจินตนาการที่มากมาย สามารถเลือกใช้สถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ เพราะเป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น หากมีการให้ข้อมูลที่ยากขึ้นผู้สอนควรให้ข้อมูลในการสอบแก่ผู้เรียนด้วย

5. การทำงานร่วมกันและการอภิปราย

เป็นวิธีการสอบที่คล้ายกับบทบาทสมมติ มักจะใช้ในกรณีที่ไม่ต้องการสมมติแต่ต้องการให้ผู้สอบลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกสถานการณ์เพื่อแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับคำสั่ง การแสดงบทบาทสมมตินั้นส่งผลต่อผู้อื่น อย่างไรก็ตาม ทักษะการอภิปรายของผู้เรียนก็มีความใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน

จากข้อความข้างต้น ในการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษนั้นมีรูปแบบวิธีการวัดที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งก่อนจะทำการวัดและการประเมินผลทักษะการพูดผู้สอนควรดูว่าผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพูดภาษาอังกฤษอย่างน้อยเพียงใด เพื่อเลือกใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสม มีคุณภาพ และมีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ในงานวิจัยนี้ใช้วิธีการทดสอบการพูดโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย เมื่อต้องทำการทดสอบซึ่งการแสดงบทบาทสมมติที่ผู้เรียนจะได้มีส่วน

ร่วมในการทำกิจกรรมได้อย่างอิสระและเป็นไปในลักษณะสนทนามากกว่าการสอบโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามบริบทของสังคม

เกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

การวัดผลความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษต้องมีเกณฑ์การประเมิน (Criteria) หรือการให้คะแนน Scoring Rubric จะต้องประเมินผลไปตามจุดประสงค์ที่เน้นทักษะการพูดเพื่อนำไปใช้ได้จริง เกณฑ์การให้คะแนนผู้สอนจะสร้างแบบทดสอบทักษะการพูดเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยจะวัดความสามารถในการใช้ภาษาตามสถานการณ์จริง ทั้งนี้ผู้สอนต้องสร้างเครื่องมือที่มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและมีความแม่นยำสูงเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีนักศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

ฮาริส (Harris, 1990) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ โดยแบ่งการให้คะแนนเป็น 5 ด้านโดยใช้เกณฑ์ในการประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

การออกเสียง (Pronunciation)

- ให้ 1 คะแนน มีปัญหาในการออกเสียงเป็นอย่างมาก จนผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้เลย
- ให้ 2 คะแนน มีปัญหาในการออกเสียงมากยากแก่การเข้าใจ ต้องพูดซ้ำ ๆ หลายครั้งจึงเข้าใจ
- ให้ 3 คะแนน มีปัญหาในการออกเสียงน้อย มักจะออกเสียงผิดให้ผู้ฟังสับสนหลายครั้ง
- ให้ 4 คะแนน สามารถออกเสียงได้ดี แต่ยังมีปัญหาในการออกเสียงอยู่บ้าง แต่สื่อความหมายให้เข้าใจได้
- ให้ 5 คะแนน สามารถออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษา

ไวยากรณ์ (Grammar)

- ให้ 1 คะแนน ไม่สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจได้ เนื่องจากใช้ไวยากรณ์ผิดมาก
- ให้ 2 คะแนน สามารถใช้ไวยากรณ์ง่าย ๆ ได้ แต่มีการเรียงลำดับคำผิดบ่อย ๆ
- ให้ 3 คะแนน ใช้ไวยากรณ์ผิดบ่อยครั้ง ทำให้เข้าใจความหมายผิดไปบ้าง
- ให้ 4 คะแนน ใช้ไวยากรณ์บกพร่องอยู่บ้างแต่สื่อความหมายได้ถูกต้อง
- ให้ 5 คะแนน ใช้ไวยากรณ์ผิดเพียงเล็กน้อย

คำศัพท์ (Vocabulary)

- ให้ 1 คะแนน ผู้พูดไม่สามารถสนทนาง่าย ๆ ได้เนื่องจากรู้ศัพท์ไม่เพียงพอ
- ให้ 2 คะแนน ผู้พูดรู้ศัพท์น้อยมากและเลือกใช้คำศัพท์ผิด

ให้ 3 คะแนน ผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ประโยคคำพูดที่ใช้ในการสื่อสารอยู่ในวงจำกัด

ให้ 4 คะแนน ผู้พูดเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องพอสมควร

ให้ 5 คะแนน ผู้พูดมีความสามารถในการใช้คำศัพท์เช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

ให้ 1 คะแนน ผู้พูดพูดมีการหยุดเว้นวรรคในการพูดนานมาก ไม่สามารถสื่อสารหรือสนทนาเป็นเรื่องเป็นราวได้

ให้ 2 คะแนน ผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดอยู่เสมอ หยุดคิดและใช้เวลานาน พูดสื่อสารได้บ้าง

ให้ 3 คะแนน ความเร็วและความคล่องแคล่วในการพูด ยังไม่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ แต่เข้าใจได้

ให้ 4 คะแนน ผู้พูดมีความคล่องแคล่วในการพูด มีผิดพลาดเล็กน้อย

ให้ 5 คะแนน ผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่วเทียบเท่ากับเจ้าของภาษา สนทนาได้อย่างต่อเนื่อง

ความเข้าใจได้ (Comprehension)

ให้ 1 คะแนน ผู้พูดไม่สามารถพูดให้เข้าใจได้

ให้ 2 คะแนน ผู้พูดมีความยากลำบากในการพูด ต้องพูดซ้ำ ๆ บ่อย จึงจะเข้าใจ

ให้ 3 คะแนน ผู้พูดพูดด้วยน้ำเสียงที่เหมาะสมกับการสนทนาได้บ้าง แต่ไม่มีการใช้ท่าทางประกอบที่เป็นธรรมชาติ

ให้ 4 คะแนน ผู้พูดพูดได้ถูกต้องเหมาะสมกับบทสนทนาแต่มีท่าทางประกอบบ้างแต่ไม่เป็นธรรมชาติ

ให้ 5 คะแนน ผู้พูดพูดด้วยน้ำเสียงได้เหมาะสมกับบทสนทนาและมีท่าทางประกอบอย่างเป็นธรรมชาติ

สุนีตา โฆสิตชัยวัฒน์ (2556) ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) ที่มุ่งเน้นการประเมินการพูดใน 5 ด้าน แต่ละด้านแบ่งความสามารถเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ความถูกต้องของการออกเสียงและการใช้ภาษา (Accuracy in Pronunciation and Grammar)

ให้ 1 คะแนน พูดออกเสียงผิดบ่อยมาก และใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง

ให้ 2 คะแนน พูดออกเสียงผิดบ้าง โครงสร้างไวยากรณ์ผิดบ้าง

ให้ 3 คะแนน พูดออกเสียงผิดบ้างเป็นบางครั้ง โครงสร้างประโยคผิดพลาดเล็กน้อย

ให้ 4 คะแนน พูดออกเสียงถูกต้องคล้ายเจ้าของภาษา โครงสร้างไวยากรณ์ถูกต้อง

ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Appropriateness)

ให้ 1 คะแนน เลือกใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับการสนทนา ทำให้ผู้ฟังฟังแล้วไม่เข้าใจ

ให้ 2 คะแนน เลือกใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับการสนทนาอยู่บ้าง

ให้ 3 คะแนน เลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมกับการสนทนาเป็นส่วนใหญ่

ให้ 4 คะแนน เลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมกับการสนทนา ไม่มีข้อผิดพลาดความเป็นธรรมชาติ

การพูดภาษา (Naturalness)

ให้ 1 คะแนน การแสดงสีหน้าและท่าทางประกอบไม่เป็นไปตามธรรมชาติ

ให้ 2 คะแนน การแสดงสีหน้าท่าทางมีความเป็นธรรมชาติในระดับพอใช้

ให้ 3 คะแนน การแสดงสีหน้าท่าทางมีความเป็นธรรมชาติในระดับดี

ให้ 4 คะแนน การแสดงสีหน้าท่าทางมีความเป็นธรรมชาติในระดับดี

ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

ให้ 1 คะแนน พูดช้ามาก มีการหยุดชะงักระหว่างพูด ไม่สามารถสื่อสารได้

ให้ 2 คะแนน พูดช้ามีการเว้นวรรคในการพูดอยู่เสมอ

ให้ 3 คะแนน พูดได้คล่องแคล่วในระดับพอใช้ แต่ยังมีอาการลังเลขณะพูดอยู่บ้าง

ให้ 4 คะแนน พูดได้อย่างคล่องแคล่วเหมือนเจ้าของภาษา

ความสำเร็จในการทำกิจกรรม (Task Achievement)

ให้ 1 คะแนน สามารถพูดเพื่อทำกิจกรรมได้ค่อนข้างจำกัด

ให้ 2 คะแนน พบอุปสรรคในการพูดเพื่อทำกิจกรรมเป็นบางครั้ง

ให้ 3 คะแนน พูดเพื่อทำกิจกรรมยังไม่ชัดเจนนักในบางประเด็น

ให้ 4 คะแนน พูดเกี่ยวกับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

ออยเลอร์ (Oller, 1979) ได้ใช้เกณฑ์การวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน และด้านละ 6 ระดับ ดังต่อไปนี้

การออกเสียง (Pronunciation)

ระดับที่ 1 ออกเสียงที่เข้าใจยากและฟังไม่เข้าใจเป็นประจำ

ระดับที่ 2 ออกเสียงผิดเป็นประจำ ฟังแล้วเข้าใจยาก

ระดับที่ 3 ออกเสียงผิด เสียงแปร่ง ต้องพยายามฟังอย่างตั้งใจถึงจะเข้าใจ บางครั้งทำให้เกิดความเข้าใจผิด

ระดับที่ 4 ออกเสียงผิดเป็นบางครั้ง แต่ยังคงฟังแล้วเข้าใจ

ระดับที่ 5 ออกเสียงชัดเจน ไม่ผิด แต่ยังคงไม่เทียบเท่าเจ้าของภาษา

ระดับที่ 6 ออกเสียงได้ถูกต้องเหมือนเจ้าของภาษา

ไวยากรณ์ (Grammar)

ระดับที่ 1 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดทั้งหมด แต่มีการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกในกรณีที่ต้องใช้เป็นประจำ

ระดับที่ 2 ใช้ไวยากรณ์ผิดเป็นประจำ สามารถพูดสื่อสารในรูปแบบประโยคที่ถูกต้องน้อยมาก สามารถพูดสื่อสารได้ในวงจำกัดมาก

ระดับที่ 3 ใช้ไวยากรณ์ผิดบ่อยครั้ง ไม่สามารถสื่อสารได้ในรูปประโยคที่สำคัญ บางครั้งทำให้ผู้ฟังฟังไม่เข้าใจ

ระดับที่ 4 ใช้ไวยากรณ์ผิดบางครั้ง ไม่สามารถสื่อสารในรูปประโยคที่สำคัญได้ แต่ผู้ฟังยังคงเข้าใจในสิ่งที่พูด

ระดับที่ 5 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย

ระดับที่ 6 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องเหมาะสม มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย

คำศัพท์ (Vocabulary)

ระดับที่ 1 ใช้คำศัพท์ผิดทุกการสนทนา แม้จะเป็นเรื่องง่าย ๆ ทั่วไป

ระดับที่ 2 ใช้คำศัพท์ได้ในวงจำกัด ใช้คำศัพท์เฉพาะเรื่องพื้นฐาน และในชีวิตประจำวัน

ระดับที่ 3 ใช้คำศัพท์ถูกต้องบางครั้ง มีข้อจำกัดทางคำศัพท์ ทำให้ไม่สามารถสนทนาเรื่องงานอาชีพ และสังคมทั่วไปได้

ระดับที่ 4 ใช้คำศัพท์ทางด้านงาน อาชีพ อย่างเพียงพอ และสามารถสนทนาในเรื่องที่สนใจเป็นพิเศษได้ สนทนาเหตุการณ์ทั่วไปได้ แต่ยังพูดซ้ำและวกวน

ระดับที่ 5 ใช้คำศัพท์ทางด้านงาน อาชีพมากและแม่นยำ รู้คำศัพท์มากขึ้น สามารถพูดแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ที่ซับซ้อนได้

ระดับที่ 6 รู้คำศัพท์ทั่วไปจำนวนมาก และถูกต้องคล้ายเจ้าของภาษา

ความคล่องแคล่ว (Fluency)

ระดับที่ 1 พูดตะกุกตะกัก หยุดพูดนาน ทำให้ฟังไม่เข้าใจ

ระดับที่ 2 พูดตะกุกตะกัก หยุดพูดบ่อย แต่สามารถพูดประโยคที่สั้น ๆ ง่าย ๆ และที่ท่องจำ

ระดับที่ 3 พูดช้า หยุดชะงักบ้าง พูดไม่จบประโยค

ระดับที่ 4 พูดช้าและขาดความคล่องแคล่วเป็นบางครั้ง หยุดและพูดใหม่เนื่องมาจากปัญหาด้านคำศัพท์

ระดับที่ 5 พูดได้คล่องแคล่ว พูดช้าบ้างเป็นบางครั้งและติดขัด

ระดับที่ 6 พูดได้อย่างคล่องแคล่ว ราบรื่น เป็นธรรมชาติ คล้ายกับเจ้าของภาษา

ความเข้าใจ (Comprehension)

ระดับที่ 1 มีความเข้าใจน้อยมากเมื่อฟังการสนทนา

ระดับที่ 2 เมื่อพูดช้าและเรื่องที่พูดเป็นเรื่องง่าย ๆ จะเกิดความเข้าใจ คู่สนทนาต้องพูดซ้ำ

ระดับที่ 3 เข้าใจเรื่องง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องและคุ้นเคย แต่ต้องพูดซ้ำและช้า

ระดับที่ 4 เข้าใจบทสนทนาในเรื่องที่คุ้นเคยหรือเรื่องที่สนใจ แต่ต้องพูดซ้ำและช้า

ระดับที่ 5 เข้าใจบทสนทนาในทุกเรื่อง ยกเว้นสำนวนหรือวลีที่มีการพูดเร็วมากและพูดออกเสียงไม่ชัดเจน

ระดับที่ 6 เข้าใจภาษาพูดทุกอย่างแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ สำนวนการพูดเทียบเคียงเจ้าของภาษา

สรุปได้ว่า ในการประเมินผลทักษะการพูดภาษาอังกฤษนั้น ควรประเมินด้านการออกเสียง (Pronunciation) การเลือกใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง (Grammar) การเลือกใช้คำศัพท์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ (Vocabulary) มีความคล่องแคล่วในการพูด (Fluency) และเกิดความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ทั้งนี้ในการประเมินผลความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษจะต้องประเมินผลไปตามจุดประสงค์ที่เน้นทักษะการพูดเพื่อนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กานต์ญาณิศา สุนทร และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของโรงเรียนอนุบาลคูเมือง จำนวน 22 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (One Samples t-test) ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.91/77.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติมีคะแนนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก มีการจัดกิจกรรมที่มีลักษณะสถานการณ์เหมือนในชีวิตประจำวันมากที่สุด ทำให้นักเรียนคลายกังวลในการทำกิจกรรมการเรียนรู้และเกิดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมาก

นิธิวัฒน์ โสชะดา (2563) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ได้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน ใช้วิธีคัดเลือกโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือในการวิจัย คือ แผนการสอน จำนวน 5 แผน แบบประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แผนการสอนจำนวน 5 แผน แบบประเมินก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนมีคะแนนการพูดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนมีคะแนนรวม เฉลี่ย 13.00 คะแนน และหลังเรียนคะแนนรวมเฉลี่ย 18.28 คะแนน ซึ่งมีความก้าวหน้าทางการเรียนคะแนนรวมเฉลี่ย 5.25 คะแนน ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ เสริมสร้างบุคลิกภาพให้นักเรียนเป็นอย่างดี

สมฤดี คำภาษี (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรีจำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) บทเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 4 บทเรียน 2) แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 4 แผน 3) แบบทดสอบวัดทักษะการพูด ภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด 4) แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติระยะเวลา ในการทดลอง 4 สัปดาห์สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติทดสอบ t แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติอยู่ในระดับมากที่สุด

ปริยาภัทร ทองจำนง (2566) ศึกษาเรื่องของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติร่วมกับกิจกรรมละครเพื่อพัฒนา ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 17 คน โรงเรียนบ้านหนองชุมพล จังหวัดเพชรบุรีที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ 6 (อ 23102) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติร่วมกับกิจกรรมละคร 2) แบบทดสอบ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติร่วมกับกิจกรรมละคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ร่วมกับกิจกรรมละครสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติร่วมกับกิจกรรมละคร เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด

ปัทมญา อ่อนแดง (2565) ใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและวิดีโอเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกช่างซ่อมบำรุง วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บข้อมูล คือ แผนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและวิดีโอจำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียนและแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ รวมถึงแบบสอบถามความพึง

พอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและวีดิทัศน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและวีดิทัศน์สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมบทบาทสมมติและวีดิทัศน์อยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

ยาสมินและคณะ (Yasmin et al., 2020) ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้ทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน และใช้เกณฑ์การประเมินความสามารถในด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ Brown 2001 มาเป็นแนวคิดโดยมีองค์ประกอบรวมทั้งหมด 7 ข้อ คือ ความเข้าใจ ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา การออกเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ ความมั่นใจ และการแสดงท่าทาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่เรียนโดยใช้บทบาทสมมติ มีผลการเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนปกติ

ซารีและแฮมซา (Sari & Hamzah, 2023) ทำการวิจัยเรื่อง การใช้บทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของผู้เรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นนักเรียนใน SDN 1 Campang Raya ประเทศอินโดนีเซีย จำนวน 25 คน เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ทำการทดลองมากกว่า 4 ครั้ง โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มกลุ่มละ 4 คน และหลังจากนั้นให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมบทบาทสมมติในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การสนทนาในร้านอาหารหรือตลาด เป็นต้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ซุนาโนและเซเตียวาน (Sunarno, & Setiawan, 2022) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน Madrasah Ibtidaiyah Nurul Huda Tangerang Regency ประเทศอินโดนีเซีย กำหนดกลุ่มประชากรโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 คน ใช้เวลาในการทดลอง 2 เดือน ซึ่งผล

ของการศึกษาพบว่ากลยุทธ์การแสดงบทบาทสมมติมีประสิทธิภาพอย่างมีนัยยะสำคัญต่อทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งสามารถเห็นได้จากคะแนนของกลุ่มทดลองหลังใช้กลยุทธ์การแสดงบทบาทสมมติที่เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม จากผลการทดลองนักเรียนรู้สึกมีความสุขในการเรียนรู้ และสามารถจดจำสำนวนหรือวลีในบทสนทนาภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากนักเรียนไม่ได้รู้สึกว่ำนั้นคือการเรียนแต่คือการเล่นเพื่อการเรียนรู้

อับดูเซีย (Abduazia, 2022) การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ กรณีศึกษา การสอนภาษาอังกฤษให้แก่ศึกษาศาสนาติศาสตร์ จำนวน 44 คน วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้สอนได้สร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นมา และจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ดีขึ้น ซึ่งสามารถเห็นได้จากคะแนนของกลุ่มทดลองหลังใช้กลยุทธ์การแสดงบทบาทสมมติที่เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นเทคนิคที่ดีที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะได้ฝึกพูดในสถานการณ์และบทบาททางสังคมที่หลากหลาย พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือและการทำงานร่วมกันในห้องเรียนอีกด้วย

ซิลิตังกาและฮาราติกกา (Silitonga & Haratikka, 2023) ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาการพัฒนาความสามารถในการพูดของผู้เรียนโดยใช้เทคนิคบทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ในภาคการศึกษาที่ 1 ซึ่งนักศึกษากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 70 คน ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้การวัดการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบ แบบสอบถามและแบบสังเกต ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดของนักศึกษาเพิ่มขึ้นภายหลังจากการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการเรียนการสอน โดยอ้างอิงผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กล่าวคือผลการทดสอบก่อนเรียนร้อยละ 35.73 และผลทดสอบหลังเรียนร้อยละ 61.14 ซึ่งมีคุณภาพในเกณฑ์ดีซึ่งหมายความว่า การใช้เทคนิคบทบาทสมมติในการสอนไม่เพียงแต่สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ แต่ยังเพิ่มความสนใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแก่นักศึกษาที่ไม่ใช่วิชาเอกภาษาอังกฤษ

ทอดดิงและคณะ (Toding et al., 2023) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในชั้นเรียน XI MIA 2 of SMA Negeri 19 Makassar โดยใช้บทบาทสมมติแบบไม่มีบทพูด โรงเรียน Manggala ประเทศอินโดนีเซีย จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดและแบบประเมินความสามารถด้านการพูด ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

แบบไม่มีบทของนักเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น และทำให้มีความมั่นใจมากขึ้นในการแสดงออก อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่

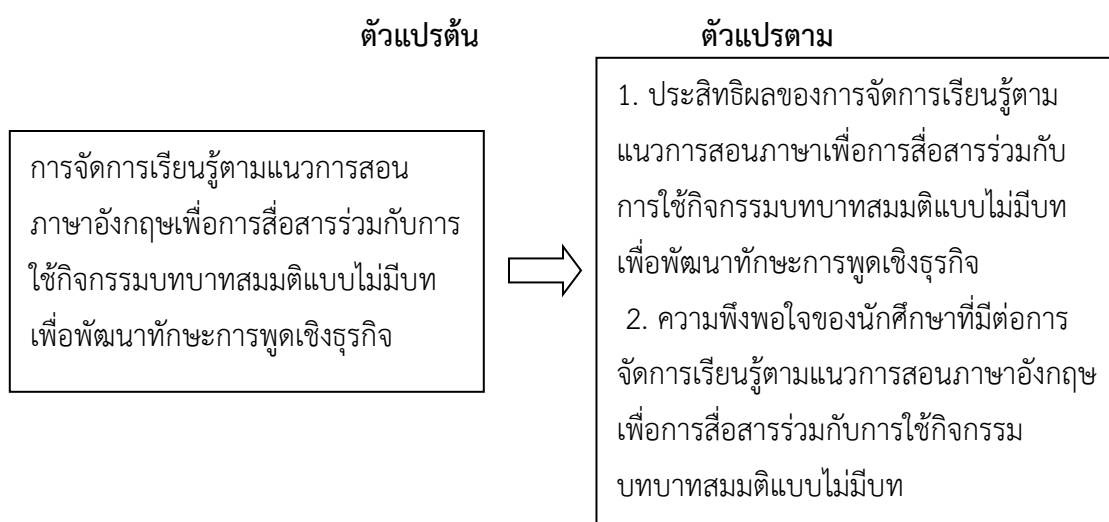
ประจันและคณะ (Prachant et al., 2022) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาลาวที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เปรียบเทียบการใช้บทบาทสมมติแบบมีบทพูดและไม่มีบทพูด วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 25 คน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างสุ่มอย่างง่าย ได้ทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากการใช้บทบาทสมมติแบบมีบทและบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติทั้งแบบมีบทและไม่มีบทของคะแนนเฉลี่ยหลังสอบของนักศึกษาสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาโดยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบทสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เทคนิคการแสดงบทบาทสมมติแบบมีบท โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การใช้บทบาทสมมติแบบไม่มีบทมีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ประสิทธิภาพในการส่งเสริมความสามารถและแรงจูงใจในการพูดภาษาอังกฤษ ดังนั้นการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทจึงควรประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของผู้เรียน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ พบว่าผู้วิจัยมีการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสในการฝึกพูดหลายรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง พูดได้คล่องแคล่วมากขึ้นและยังมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจึงควรเน้นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากที่สุด ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าเพื่อที่จะพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาผ่านขั้นตอนการใช้ภาษาเพื่อที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างแท้จริง และจะเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพเพราะเป็นวิธีการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ

2.7 สรุปกรอบแนวความคิด

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ซึ่งมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 ตัวแปรที่ศึกษา
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 รูป/คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เรียนรายวิชา HU 2047 ภาษาอังกฤษธุรกิจ (Business English) ในภาคการศึกษาที่ 2/2567 จำนวน 14 รูป/คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มประชากร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

3.2.1 แผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 5 บทเรียน

3.2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจ ใช้ในการทดสอบนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อวัดทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา

3.3.3 แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติ ด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษและด้านผู้เรียน

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามวิธีการของลิเคิร์ต Likert แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

พึงพอใจระดับมากที่สุด	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 5
พึงพอใจระดับมาก	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 4
พึงพอใจระดับปานกลาง	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 3
พึงพอใจระดับน้อย	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 2
พึงพอใจระดับน้อยที่สุด	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 1

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท จำนวน 5 แผน

ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท จำนวน 5 บทเรียนโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาคำอธิบาย จุดมุ่งหมาย เนื้อหาและขอบข่ายของรายวิชา HU 2047 ภาษาอังกฤษ ธุรกิจ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งศึกษางานวิจัยที่มีแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนการเรียนการสอน

2. สร้างแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท (ภาคผนวก ค) ซึ่งมีเนื้อหาจำนวน 5 บท ได้แก่ การต้อนรับแขกผู้มาเยือน (Receiving Visitor) การใช้โทรศัพท์ (Making a Phone Call) การสัมภาษณ์งาน (Job Interviewing) การเจรจาต่อรอง (Negotiation) และการประชุมธุรกิจ (Business Meeting) โดยรายละเอียดรูปแบบกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนการสอน แสดงในตาราง

3. นำแผนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 5 แผน ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา จำนวน 3 ท่าน โดยตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของบทเรียนเพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Term Objective Congruence: IOC ของเนื้อหา จุดประสงค์และการประเมินผล

4. นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Term Objective Congruence: IOC) จากการวิเคราะห์ได้ว่าผลค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้ของแผนการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 5 แผน 1.00 ซึ่งค่าคำนวณที่ได้นั้นตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่ามีความเหมาะสมและอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ประการเรียนรู้

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของบทเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการ

พูดภาษาอังกฤษ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

และ N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก ข)

5. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนการสอนตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แล้วนำไปทดลองในชั้นศึกษานำร่อง (Pilot Study) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 10 รูป/คน

3.3.2 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังเรียนที่จัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบท โดยแบบทดสอบประกอบด้วย 5 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์ประกอบด้วยบทบาทสมมติ 2 บทบาท ให้นักศึกษาจับฉลากคู่ละ 1 สถานการณ์ ให้เตรียมตัว 10 นาทีและสนทนาคู่ละ 10-15 นาที ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายและตามสถานการณ์ที่กำหนด โดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อมูลและบทบาทที่กำหนดให้ โดยมีรายละเอียดสถานการณ์ดังนี้ (ภาคผนวก ค) ซึ่งแบบทดสอบชุดนี้จะใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการพูดเชิงธุรกิจ โดยคัดเลือกเนื้อหาจากหนังสือเอกสารและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงบทบาทสมมติเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษทางตรง และศึกษางานวิจัยที่จัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน

2. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งประกอบไปด้วย การต้อนรับแขกผู้มาเยือน (Receiving Visitor) การใช้โทรศัพท์ (Making a Phone Call) การสัมภาษณ์งาน (Job Interviewing) การเจรจาต่อรอง (Negotiation) และการประชุมธุรกิจ (Business Meeting)

3. นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังเรียนบทเรียนภาษาอังกฤษธุรกิจที่ใช้การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบท นำเสนอผู้เชี่ยวชาญชาวตรวสอบความเหมาะสมด้านภาษาจำนวน 3 ท่านตรวสอบความพิจารณาเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของบทเรียนเพื่อตรวสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Term Objective Congruence: IOC ของเนื้อหาจุดประสงค์และการประเมินผล

4. นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Term Objective Congruence: IOC) ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าเท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก ข)

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ก่อนนำไปทดลองใช้ในชั้นศึกษานำร่อง (Pilot Study)

6. นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดเชิงธุรกิจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ในชั้นศึกษานำร่องกับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยนักศึกษาทุกคนจะได้รับการประเมินโดยผู้วิจัยที่ทำหน้าที่เป็นผู้อ่านและผู้ประเมินและกรรมการอีก 2 ท่าน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) โดยใช้สถิติของลัวนสายยศ และอังคณา สายยศ (2536) และพบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคือ 0.95

3.3.3 แบบประเมินความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความสามารถในการพูดเชิงธุรกิจ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ จากนั้นนำมาปรับให้สอดคล้องกับงานวิจัยนี้

2. นำข้อมูลที่ได้ศึกษาเกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษมาสร้างแบบประเมินความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินแบบแยกส่วน ซึ่งจะให้เห็นจุดเด่น จุดด้อยในแต่ละด้านของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดของผู้เรียนได้ตรงจุดมากขึ้น หัวข้อที่ผู้วิจัยใช้ในการประเมินแยกส่วน 6 หัวข้อ คือ 1) ความคล่องแคล่ว 2) การให้ข้อมูล 3) การเลือกใช้ภาษา 4) การออกเสียง 5) การแก้ปัญหา และ 6) ความมั่นใจ โดยแบ่งความสามารถในแต่ละองค์ประกอบเป็น 5 ระดับ จากระดับ 1 ถึงระดับ 5 ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ซึ่งความรู้พื้นฐานทางด้านหลักภาษานั้นมากพอ อีกทั้งในงานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษามีพัฒนาการในด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมากกว่าการเน้นความถูกต้องในด้านหลักกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษอย่างสมจริงพร้อมทั้งใช้ภาษาได้ถูกต้องตามตามกาลเทศะ

3. นำแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความพิจารณาเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของบทเรียนเพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Term Objective Congruence: IOC ของเนื้อหา จุดประสงค์และการประเมินผล

4. นำผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังเรียนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Term Objective Congruence: IOC) จากการวิเคราะห์ที่ได้ผลว่าค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งค่าที่คำนวณได้นั้นตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความเหมาะสมและอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แล้วนำไปทดลองในชั้นศึกษานำร่อง (Pilot Study)

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามวิธีของ Likert เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดค่าระดับของคำตอบในแบบสอบถามความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจระดับมากที่สุด	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 5
พึงพอใจระดับมาก	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 4
พึงพอใจระดับปานกลาง	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 3
พึงพอใจระดับน้อย	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 2
พึงพอใจระดับน้อยที่สุด	ระดับค่าคะแนนเท่ากับ 1

2. กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติ 3) ด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ และ 4) ด้านผู้เรียน

3. นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของเนื้อหา

4. นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก ข)

3.4 ตัวแปรที่ศึกษา

3.4.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจ

3.4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

3.4.2.1 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจ

3.4.2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งจัดทำขึ้นจำนวน 5 บทเรียน ใช้เวลาในการทดลองบทเรียนละ 2 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวมสอนในห้องเรียน 10 สัปดาห์ (30 ชั่วโมง) เนื่องจากว่าการแสดงบทบาทสมมติต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการเตรียมตัวและการแสดงบทบาทสมมติตามขั้นตอน ซึ่งในการทดสอบทักษะการพูดเชิงธุรกิจนั้นจะมีสถานการณ์กำหนดให้ 5 สถานการณ์ แต่ละสถานการณ์ประกอบด้วยบทบาทสมมติ 2 บทบาท ให้นักศึกษาจับฉลากคู่ละ 1 สถานการณ์ จากนั้นให้นักศึกษาตกลงเลือกบทบาทและพูดสนทนาตามสถานการณ์ที่คู่ของตนได้รับ ให้เตรียมตัว 5 นาทีและกำหนดเวลาสนทนาคู่ละ 10-15 นาที โดยนักศึกษาที่ทำการทดสอบแล้วจะถูกแยกออกไป เพื่อป้องกันการสอบถามข้อมูลซึ่งกันและกัน และลดการเหลื่อมล้ำในการทำการทดสอบ โดยภายหลังที่เรียนจบแล้วนักศึกษาทำการทดสอบหลังเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนตามสอนแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดเชิงธุรกิจเพื่อการสื่อสารทางตรง ดังรายละเอียดข้างต้น โดยมีผู้วิจัย ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 1 ท่าน และครูต่างชาติ 1 ท่าน รวม 3 ท่าน เป็นผู้ประเมินและบันทึกคะแนน

3. ดำเนินการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรม บทบาทสมมติแบบไม่มีบท จำนวน 5 แผนการจัดเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นการฝึก 3) ขั้นการแสดง ใช้ภาษา 4) ขั้นการผลิตภาษา 5) ขั้นการอภิปรายและ ประเมินผล ซึ่งสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ดังนี้

3.1 ขั้นเตรียมการ

ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนมีการอธิบายหัวข้อและกิจกรรมแก่นักศึกษา พร้อมทั้งนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการทบทวนคำศัพท์ ไวยากรณ์ และกระตุ้นความสนใจของนักศึกษาผ่านวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เพื่อให้ให้นักศึกษาตระหนักรู้ว่าเมื่อเรียนแล้วต้องสามารถสื่อสารได้ อีกทั้งครูผู้สอนนำเสนอบทสนทนา สถานการณ์ตัวอย่างเชื่อมโยงความรู้เดิม ซึ่งเป็นกิจกรรมทั้งแบบเดี่ยว คู่ กลุ่มและชั้นเรียน ผู้สอนได้ มอบหมายให้นักศึกษานำเสนอบทอ่านที่เกี่ยวข้องการสนทนาด้านการจัดการเชิงธุรกิจ โดยใช้เนื้อหาในหัวข้อ แบบฝึกการอ่านของแต่ละบทเรียน หลังจากนั้นนำเสนอคำศัพท์ สำนวน วลี ประโยค บทสนทนา วัฒนธรรมในการใช้ภาษาและมารยาทของการสื่อสารในสถานการณ์นั้น ๆ ตลอดจนให้คำแนะนำเรื่องของ เทคนิคที่ช่วยเพิ่มความชัดเจนในการสื่อสารให้มีมากขึ้นด้วยการใช้ภาษาท่าทาง การใช้น้ำเสียง เป็นต้น

3.2 ขั้นการฝึก

ขั้นตอนนี้คือ ขั้นตอนการฝึกภาษาโดยใช้บทสนทนา เพื่อสร้างความคล่องแคล่วในการพูด ผู้สอนสอนคำศัพท์ วลีและประโยคที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน รวมถึงหลักการออกเสียงที่ถูกต้อง ประกอบกับการแสดงตัวอย่างบทสนทนา และมีการถาม – ตอบ หลังจากนั้นจึงปล่อยให้นักศึกษาจับคู่ฝึกกันเอง มี ปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยผู้สอนไม่ขัดจังหวะการฝึกของนักศึกษาแม้จะพบว่ามีความผิดพลาด แต่จะ แก้ไขข้อบกพร่องในการออกเสียงภายหลังการฝึก รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างประโยคหรือ บทสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ

3.3 ขั้นการแสดง

เป็นขั้นตอนที่ให้นักศึกษาจับคู่กันและแสดงตามสถานการณ์และบทบาทที่ได้รับ โดยให้นักศึกษาช่วยออกแบบบทสนทนาด้วยตนเอง โดยสามารถสอบถามผู้สอนเกี่ยวกับการแสดง คำศัพท์ และ ประโยคที่ต้องการใช้ในการแสดงได้ จากนั้นทำการฝึกซ้อมและแสดงบทบาทสมมติเป็นคู่หน้าชั้นเรียน ซึ่ง เป็นการสื่อสารระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง ขณะที่นักศึกษาทำการแสดง ผู้สอนจะไม่เข้าไปแทรกแซงการแสดงของนักศึกษา เมื่อจบเนื้อหาในบทเรียนผู้สอนให้นักศึกษาทบทวน เนื้อหาทั้งหมดในแต่ละบท

3.4 ขั้นการผลิตภาษา

เป็นขั้นตอนให้นักศึกษาทำงานเป็นคู่หรือกลุ่ม ตามคำสั่งในสถานการณ์ที่กำหนด รวมทั้งหมด 5 สถานการณ์เป็นการแสดงบทบาทสมมติในห้องเรียนหลังจบบทเรียนแต่ละบท โดยให้นักศึกษาช่วยกัน กำหนดสถานการณ์และแสดงบทบาทจากสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น และแต่งบทสนทนาเองโดยประยุกต์ใช้ ความรู้ที่เรียนและจัดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาเป็นเครื่องมือในการสอน ผู้สอนเปิดโอกาส ให้นักศึกษามีอิสระเสรีในการแต่งประโยค ให้นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาท และสถานการณ์จริงด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริงได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องท่องจำบทสนทนาที่พูดโดยบุคคลอื่น

3.5 ขั้นตอนการอภิปรายและประเมินผล

เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะเป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ชัดเจนตาม วัตถุประสงค์ วิธีการที่ผู้สอนใช้สำหรับการอภิปรายในขั้นตอนนี้มีหลายประการ โดยการสัมภาษณ์ ความรู้สึกและความคิดของผู้แสดงและจดบันทึกไว้บนกระดานหลังจากนั้น หลังจากนั้นสัมภาษณ์ผู้ชมหรือ ผู้สังเกตการณ์และจดบันทึกข้อมูลเหล่านี้บนกระดานเช่นเดียวกัน เพื่อช่วยให้นักศึกษาเห็นประเด็นในการ อภิปราย หลังจากนั้นทั้งผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นและสรุปประเด็นการ เรียนรู้ และเนื่องจากการแสดงบทบาทสมมตินั้นเป็นการดึงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ เจตคติ ที่ซ่อนอยู่ใน ส่วนลึกของผู้แสดงเพื่อเป็นข้อมูลในการเรียนรู้ ดังนั้นผู้สอนเลยไม่อภิปรายด้วยการมุ่งประเด็นไปที่การ แสดงบทบาทสมมติว่าแสดงได้ดี-ไม่ดี เพียงใด เพราะจะเป็นการอภิปรายที่ผิดวัตถุประสงค์และจะส่งผลให้ ผู้แสดงรู้สึกเสียความรู้สึกได้

4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดทักษะการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางตรงซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนดัง รายละเอียดข้างต้นโดยมีผู้วิจัย ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 1 ท่าน และครูต่างชาติ 1 ท่านเป็นผู้ประเมิน บันทึกรายคะแนน

5. ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

6. นำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

3.6 สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยเสร็จสิ้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ ทำการวิเคราะห์ผลตาม รายละเอียดดังนี้

แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจที่จัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์แปลผลแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายความว่า	มีความสามารถระดับสูงมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายความว่า	มีความสามารถระดับสูง
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายความว่า	มีความสามารถระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายความว่า	มีความสามารถระดับต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายความว่า	มีความสามารถระดับต่ำมาก

1. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของกลุ่มนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้สูตรการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การหาค่าเฉลี่ย

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{N(\Sigma X) - (\Sigma X^2)}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$$\frac{\Sigma X^2}{N} \text{ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N \text{ แทน จำนวนข้อมูล}$$

การแปลความหมายระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ผู้วิจัยนำผลคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจไปเทียบกับเกณฑ์ของ Likert (Best, 1986) แปลความหมายระดับความพึงพอใจ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายตามระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียนที่ใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท โดยเปรียบเทียบแยกความสามารถในแต่ละด้าน 1) ความคล่องแคล่ว 2) การให้ข้อมูล 3) การเลือกใช้ภาษา 4) การออกเสียง 5) การแก้ปัญหา และ 6) ความมั่นใจ โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample) สูตรดังนี้

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่จะใช้พิจารณา t - distribution

ΣD แทน ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบ

ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน

N แทน จำนวนนักเรียน

ΣD^2 แทน ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างระหว่าง

คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

$$df = N - 1$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3” มีผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามการวิจัย ดังนี้ 1) ความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท สูงขึ้นหรือไม่ มากน้อยเพียงใด 2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท อยู่ในระดับใด

ผลการวิเคราะห์

4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาก่อนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 14 รูป/คน ทดสอบทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ซึ่งเป็นแบบทดสอบทักษะการพูดเชิงธุรกิจ นักศึกษาจับสลากเลือก 1 สถานการณ์จาก 5 สถานการณ์และทำการแสดงบทบาทสมมติเป็นคู่ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยให้คะแนนเป็นรายบุคคล นักศึกษาทดสอบก่อนเรียน เมื่อดำเนินการทดสอบครบทั้ง 5 บท นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน และนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนหาผลต่าง (D) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทของนักศึกษาทั้ง 14 รูป/คน พบว่า คะแนนทักษะการพูดเชิงธุรกิจสูงขึ้นหลังจากที่เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

หัวข้อเกณฑ์การประเมิน	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ค่าความต่าง	t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D	D		
ความคล่องแคล่ว	2.14	0.86	4.57	0.51	2.43	-10.67*	.000
การให้ข้อมูล	1.92	0.73	4.71	0.47	2.79	-11.07*	.000
การเลือกใช้ภาษา	1.93	0.73	4.57	0.51	2.64	-11.70*	.000
การออกเสียง	1.90	0.66	4.64	0.50	2.76	-11.70*	.000
การแก้ปัญหา	2.21	0.89	4.61	0.63	2.43	-12.00*	.000
ความมั่นใจ	1.71	0.61	4.36	0.63	2.65	-13.30*	.000
ค่าเฉลี่ย	1.71	0.61	4.36	0.63	2.65	- 13.00*	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาหลังเรียน (\bar{x} = 4.36, S.D. = 0.63) สูงกว่าก่อนเรียน (\bar{x} = 1.71, S.D. = 0.61) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -13.00$, $p < .05$) แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทมีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ นักศึกษาพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจด้านการให้ข้อมูลเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือความสามารถด้านการออกเสียง การแก้ปัญหา ความคล่องแคล่ว การเลือกใช้ภาษาและความมั่นใจ โดยมีค่าความต่าง ($D = 2.79, 2.76, 2.43, 2.43, 2.64$ และ 2.65 ตามลำดับ

จากตาราง สรุปได้ว่า นักศึกษามีความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพิ่ม สูงกว่าก่อนเรียนในระดับสูงมาก สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่านักศึกษามีความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนในระดับสูงมาก

4.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

ภายหลังจากการทำการทดลองเสร็จสิ้นทั้ง 5 บทเรียน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้ง 14 รูป/คน ทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติ 3) ด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ 4) ด้านผู้เรียน จำนวน 20 ข้อ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.62) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 ความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ด้านเนื้อหาสาระ

ผลจากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ด้านเนื้อหาสาระพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุด โดยมีรายละเอียดรายการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจด้านเนื้อหาสาระ

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาสาระ รวม	4.61	0.57	พึงพอใจมากที่สุด
เนื้อหาบทบาทสมมติที่น่าสนใจ	4.50	0.65	พึงพอใจมากที่สุด
เนื้อหาบทบาทสมมติมีความง่ายเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน	4.64	0.63	พึงพอใจมากที่สุด
เนื้อหาบทบาทสมมติส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ	4.57	0.65	พึงพอใจมากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
เนื้อหาบทบาทสมมติเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ	4.60	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
เนื้อหาบทบาทสมมติมีลำดับการนำเสนอที่มีความเหมาะสม	4.78	0.42	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างด้านเนื้อหาสาระมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.57) โดยพิจารณาในรายละเอียดแต่ละรายการประเมินพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจมากที่สุดทุกข้อซึ่งมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ เนื้อหาบทบาทสมมติมีลำดับการนำเสนอที่มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.42) เนื้อหาบทบาทสมมติมีความง่ายเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.63) เนื้อหาบทบาทสมมติเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.50) เนื้อหาบทบาทสมมติส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.65) และ เนื้อหาบทบาทสมมติมีความน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.65) ดังแสดงในตารางที่ 1 นอกจากนี้ นักศึกษายังได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมที่มีต่อการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทไว้ว่าเนื้อหาที่เลือกมาตรงกับความสนใจของนักศึกษาและมีความเกี่ยวข้องกับบทเรียนโดยตรง นอกจากนี้ เนื้อหาที่นำมาใช้ในกิจกรรมบทบาทสมมติมีความเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างเช่น

“เนื้อหาที่นำมาใช้สามารถนำไปประยุกต์ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง” (นักศึกษา ก)

“เป็นเรื่องที่สนใจและอยากรู้” (นักศึกษา ง)

4.2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับที่พึงพอใจมาก โดยมีรายละเอียดรายการประเมินดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท รวม	4.48	0.71	พึงพอใจมาก
กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของผู้เรียนได้มากขึ้น	4.40	0.80	พึงพอใจมาก
กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบททำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำพูดได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น	4.35	0.74	พึงพอใจมาก
กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง	4.57	0.64	พึงพอใจมากที่สุด
กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน	4.50	0.76	พึงพอใจมากที่สุด
กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้	4.57	0.64	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.71) โดยพิจารณาในรายละเอียดแต่ละรายการประเมินพบว่า กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง และกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.64) กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.76) กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของผู้เรียนได้มากขึ้น ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.80) และกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบททำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำพูดได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.74) ดังแสดงในตารางที่ 3 นอกจากนี้ นักศึกษายังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ดังตัวอย่างเช่น

“เปิดโอกาสให้ใช้จินตนาการในการสร้างเรื่องราวและพัฒนาเนื้อหาขึ้นมาเอง” (นักศึกษา ค)

“สามารถโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเป็นธรรมชาติ” (นักศึกษา ฉ)

4.3 ความพึงพอใจของนักศึกษาของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ระดับที่พึงพอใจมากที่สุด โดยมีรายละเอียดการประเมินดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ รวม	4.56	0.62	พึงพอใจมากที่สุด
ผู้เรียนสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง	4.40	0.60	พึงพอใจมาก
ผู้เรียนเข้าใจภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน	4.40	0.60	พึงพอใจมาก
ผู้เรียนจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ได้ดี	4.57	0.76	พึงพอใจมากที่สุด
ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนมากขึ้น	4.64	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดได้ดี	4.50	0.65	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.62) โดยพิจารณาในรายละเอียดแต่ละรายการประเมินพบว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนมากขึ้น ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.49) ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ได้ดี ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.76) ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดได้ดี ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.65) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง และ ผู้เรียนเข้าใจภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.60) นอกจากนี้นักศึกษายังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมบทบาทสมมติในด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษไว้ว่า ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนมากขึ้นและจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ได้ดี ดังตัวอย่างเช่น

“เข้าใจและเห็นภาพของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง” (นักศึกษา ข)

“เป็นกิจกรรมที่สนุก จดจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น มากกว่าการท่องจำ” (นักศึกษา ข)

4.4 ความพึงพอใจของนักศึกษาของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทด้านผู้เรียน

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ระดับที่พึงพอใจมากที่สุด โดยมีรายละเอียดการประเมินดังแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจด้านผู้เรียน

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านผู้เรียน รวม	4.52	0.61	พึงพอใจมากที่สุด
ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	4.64	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
ผู้เรียนมีความมั่นใจและความกล้าแสดงออกมากขึ้น	4.50	0.65	พึงพอใจมาก
ผู้เรียนชอบการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น	4.42	0.64	พึงพอใจมากที่สุด
ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้น	4.50	0.65	พึงพอใจมากที่สุด
ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ	4.55	0.65	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.61) โดยพิจารณาในรายละเอียดแต่ละรายการประเมินพบว่า ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.50) ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.65) ผู้เรียนมีความมั่นใจและความกล้าแสดงออกมากขึ้น และผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้น ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.65) และผู้เรียนชอบการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.64) ดังตัวอย่างเช่น

“เข้าใจและเห็นภาพของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง” (นักศึกษา ข)

“เป็นกิจกรรมที่สนุก จดจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น มากกว่าการท่องจำ” (นักศึกษา จ)

“ได้พูดภาษาอังกฤษเยอะมาก และได้รับความรู้เยอะมากเช่นกัน” (นักศึกษา ช)

“ได้แต่งบทสนทนาเองทำให้ได้ใช้ภาษาที่เรียนมาอย่างอิสระ” (นักศึกษา ญ)

“พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น คล่องแคล่วมากขึ้น” (นักศึกษา ฎ)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องประสิทธิผลของการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท ในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เรียนรายวิชา HU 2047 ภาษาอังกฤษธุรกิจ (Business English) ในภาคการศึกษาที่ 2/2567 จำนวน 14 รูป/คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องประสิทธิผลของการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทสูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.62)

5.2 อภิปรายผลวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

จากผลการวิจัยข้อที่ 1 พบว่าความสามารถด้านการพูดเชิงธุรกิจหลังการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่นี้อาจเนื่องมาจาก

1. วิธีการสอนพูดผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทที่ผู้วิจัยนำมาใช้นั้นเน้นส่งเสริมทักษะการสื่อสารมากกว่าการท่องจำบทสนทนา หรือการฝึกพูดตามแบบแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาให้มากที่สุด พร้อมทั้งพัฒนาความรู้และความเข้าใจในการใช้ภาษา โดยมีการจัดลำดับขั้นตอนการสอนพูดอย่างเป็นระบบ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านคำศัพท์ การออกเสียง และโครงสร้างประโยคที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ญฤติยาเพ็งศรี (2565) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนการพูดว่าผู้สอนควรแนะนำถึงหลักการความรู้ที่เกี่ยวกับภาษาใหม่ที่ไม่คุ้นเคยให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบและความหมาย นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (มณัญญา มานะรัชศักดิ์ และ อุบลวรรณ ส่งเสริม (2566) ที่พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารช่วยเสริมสร้างทักษะในการพูดภาษาอังกฤษและเพิ่มความมั่นใจในการใช้ภาษา โดยผ่านกระบวนการสอนการพูดที่มีระบบ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Jannah, D. M. & Bean, H. (2024) ที่พบว่าการใช้แนวทางการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทำให้ผู้เรียนมีทักษะการพูดอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมความมั่นใจในการพูด

2. การฝึกพูดภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาซึ่งมีความใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง กระตุ้นให้ผู้เรียนสวมบทบาทต่าง ๆ ตลอดจนการแสดงทางความคิดอย่างสร้างสรรค์ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติในบริบทที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Neupane, B. (2019) ที่กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการสื่อสารและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกตามความคิดของตนเองได้อย่างอิสระ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Toding, R. W., Yahrif, M., Sirajuddin, S. (2021) ซึ่งพบว่าการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทในชั้นเรียนทำให้การสื่อสารของผู้เรียนมีพัฒนาการดีขึ้น เนื่องจากได้รับโอกาสในการฝึกฝนและพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอดกระบวนการเรียนการสอน

3. นักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูลเนื้อหาตรงตามสถานการณ์ที่กำหนดและการพัฒนาทักษะทางด้านการให้ข้อมูลและการออกเสียง ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษา ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาจริงในบริบทที่หลากหลาย กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และความมั่นใจในการสื่อสาร ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเน้นสถานการณ์ซึ่งนักศึกษาสามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวันและการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Karomat, T. & Xadicha, M. (2021) กล่าวถึงข้อดีของการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติซึ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ เป็นบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานและร่วมมือกัน ผู้เรียนจึงเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาทักษะการพูดมากขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กานต์ญาณิศา สุนทร และคณะ (2564) ที่พบว่าการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทในบริบทใกล้เคียงชีวิตจริงช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการพูดได้ดีขึ้น เนื่องจากช่วยลดความวิตกกังวลและเพิ่มแรงจูงใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมั่นใจยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยข้อที่ 2 พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.62) โดยสามารถอภิปรายในแต่ละด้าน ดังนี้

1. นักศึกษามีความพึงพอใจด้านเนื้อหาสาระ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.57) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาของบทบาทสมมติมีการจัดลำดับการนำเสนอที่มีความเหมาะสม อีกทั้งยังมีความง่ายของเนื้อหาที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้จริงในชีวิตการทำงาน เนื้อหาดังกล่าวไม่ได้เพียงแค่สร้างความสนใจให้กับผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายผ่านสถานการณ์ที่หลากหลายและลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทขญา อ่อนแดง (2565) ซึ่งพบว่าทางเลือกหัวข้อจากเนื้อหาภายในบทเรียนส่งผลให้เนื้อหา มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม

2. นักศึกษามีความพึงพอใจด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.71) เนื่องด้วยกิจกรรมดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง เนื่องจากต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์ การออกแบบบทสนทนาตลอดจนการสวมบทบาทกิจกรรมบทบาทสมมติและยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาและมีส่วนรวมในบทบาทและการสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติ โดยไม่ยึดติดกับบทที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sunarno, & Setiawan, A. (2022) ซึ่งพบว่าทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนดีขึ้นหลังจากเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพราะสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำลองมานั้นมาจากชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในบริบท

ที่หลากหลาย ส่งผลให้สามารถจดจำวลีหรือสำนวนต่าง ๆ ได้ดีขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

3. นักศึกษามีความพึงพอใจด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.62) ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ด้วยสาเหตุที่กิจกรรมบทบาทสมมติเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับชีวิตจริง ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ได้อย่างแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิธินันท์ ชารีชุม (2563) ผลจากการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติกับการสอนภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนอย่างชัดเจน พร้อมทั้งสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนภาษาอังกฤษด้วย

4. นักศึกษามีความพึงพอใจด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ได้ฝึกฝนการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความคล่องแคล่วและมั่นใจ ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่เพียงแต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติเท่านั้น หากยังสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yasmin et al. (2022) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยพัฒนาทักษะด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างบุคคล จึงมีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะการพูดและการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท และการวิจัยในครั้งต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

(1) ผู้สอนควรมีความยืดหยุ่นในการจัดสรรเวลาให้กับผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม โดยอาจปรับเพิ่มระยะเวลาให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน เพื่อลดความกดดันในการทำกิจกรรม และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(2) หลังจากกิจกรรมบทบาทสมมติ ควรจัดเวลาให้ผู้เรียนสะท้อนผลผ่านการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุง ผู้สอนสามารถใช้คำถามปลายเปิด แบบประเมินตนเองและการประเมินจากเพื่อนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้จากทั้งประสบการณ์ตนเองและผู้อื่น

(3) ในการจัดกิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมีพัฒนาการมากกว่าผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ เนื่องจากจับคู่กับนักศึกษาที่เก่ง ขณะที่ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำจับคู่กันเองจะพัฒนาช้ากว่า ดังนั้น ควรจับคู่ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกับผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงร่วมกันในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ต่อยอดบทเรียนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติกับสถานการณ์จำลองในรูปแบบอื่น เช่น สถานการณ์ธุรกิจโรงแรม สถานการณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาได้ในหลายสถานการณ์

(2) มุ่งเน้นศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบมีบท (scripted role-play) กับแบบไม่มีบท (unscripted role-play) เพื่อศึกษาผลกระทบที่แตกต่างต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน

(3) ควรมีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับกิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้แอปพลิเคชันประเภท AI หรือ Chatbot เช่น TalkPal หรือ Replika เพื่อฝึกการสนทนาในสถานการณ์จำลอง

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ดอนกวนเจ้า. (2565). การพัฒนาทักษะการพูดและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับวิดีโอของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กฤษเชาว์ นันทสุดแสง. (2563). ทักษะการคิดของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับต่ำ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 7(1), 189-203. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JMA/article/view/182719>
- กานต์ญาณิศ สุนทร, สุรกานต์ จังหาร, และประสพสุข ฤทธิเดช. (2564). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 15(3). 131-141. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/256432/172929>.
- คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2564). หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐชญา บุปผาชาติ. (2561). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์อำเภอสามพราณจังหวัดนครปฐม. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณภัทร นรชาญ. (2565). ผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบ LINGUA FRANCA CORE ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณฤติยา เฟิงศรี. (2565). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 9(1), 171-192. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/hssnsru/article/view/254763/175283>.
- ธิดารัตน์ วิเชียรลม. (2554). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหลวงศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- นิธินันท์ ชารีชุม. (2563). *กิจกรรมบทบาทสมมติกับการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนนายสิบตำรวจ. วารสารลวະศรี มหาวิทยาลัยราชเทพสตรี, 4(1), 101-108.*
- นิธินันท์ โสชะดา (2563). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาในอนาคต, 2(1), 28-39.*
- นิภาวรรณ นวาวัตน์, และณัฐธนา สีพหรัตนรักษ์. (2563). การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบเน้นภาระงานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 14(2), 593-608.*
- ณภัทร นรชาญ, สิริวรรณ จรัสศรีวิวัฒน์, เต๋นชัย ปราบจันดี. (2566). ผลการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (CLT) และการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบ Lingua Franca Core (LFC) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *e-Journal of Education Studies, Burapha University, 5(2), 16–30.* [https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/262891.](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/262891)
- ณัฐธนา หุ่นน้อย. (2561). *ปัญหาและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของพนักงานไทย:กรณีศึกษา บริษัท บีซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน).* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บัณฑิตกา จารุมา, และพะยอม ก้อนในเมือง. (2563). วิธีพัฒนาทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ. *วารสาร มจร.มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 6(2), 409-423.*
- ปธกร ทองบุญยัง, สิริภา ัญญะไพศาล, และ สิริรักษ์ ัญญะไพศาล. (2565). ความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออุตสาหกรรมบริการ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2563. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 13(1), 330-352.* [https://so01.tci-thaijo.org/index.php/AJPU/article/view/249760/171021.](https://so01.tci-thaijo.org/index.php/AJPU/article/view/249760/171021)
- ปัทชญา อ่อนแดง (2565). *ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและวิดีโอเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ปรียาภัทร ทองจำนง. (2566). ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติร่วมกับกิจกรรมละครเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปฏิพันธ์ อุกฤษ. (2564). การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับแบบฝึกทักษะที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). สดุดยอติวิธีสอนภาษาอังกฤษ. อักษรเจริญทัศน์.
- พระมหานครินทร์ ประสมพวงศ์. (2565) ศิลปะการใช้ภาษาไทยเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู. วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 10(1), 242-255. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/edj/article/view/257887>
- พัชรารัตน์ ดวงชื่น, อภินันต์ อันทิวสิน และ วรณัฐ ตรีวิจิตรเกษม. (2564). การบริหารหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานของสหภาพยุโรปของนักเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. วารสารศิลปการจัดการ, 5(1), 118-133.
- ภัณฑิลา อำนวยวิทยากุล, สุดาพร พงษ์พิชญ, และวลัยพรรณ บุญมี. (2565). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการพูดภาษาอังกฤษด้วยการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบ 3Ps ร่วมกับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคแบ่งกลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ (STAD) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดหนองแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ศรีนครินทรวิโรฒ, 23(1), 50-65. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jedu/article/view/13568>
- ภาสกร เรืองรอง, และกิงกมล ศิริประเสริฐ. (2563). การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดเกมมิฟเคชัน กับรูปแบบการเรียนออนไลน์. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ สื่อนวัตกรรมและการศึกษาเชิงสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 3(2), 65-78
- มณัญญา มานะรัชต์ศักดิ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ศศิกานต์ โคตรนาถ, และอโณทัย พลเยี่ยม เพชรแสง. (2564). การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 18(1), 82-93.
- ศศิกา ไชยวงศ์. (2553). *การใช้การสอนแบบชักชวนร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อเพิ่มพูนการฟังพูดภาษาอังกฤษเพื่อการส่งเสริมและลดความวิตกกังวลของนักเรียนในชมรมมัคคุเทศก์น้อย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมฤดี คำภาษี, สุนีตา โฆสิตชัยวัฒน์ และมันทนา พันธุ์ดี. (2565). ผลของการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติที่มีต่อการ พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 20(2), 322-338.
- สมาคมสร้างสรรค์ไทย. (2548). *การใช้บทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอน*. ม.ป.พ.
- สยมพร บุระพร, สิริสุตา ทองเฉลิม, และ กชกร ธิปัตดี. (2567). การพัฒนาชุดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษตาม แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษาศาสตร์*. 15(2), 129-149.
- สุนันท์ สินธพานนท์. (2554). การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *ไทยร่มเกล้า*.
- สุนีตา โฆสิตชัยวัฒน์. (2566). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมค่ายภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดภาษาอังกฤษความรู้ด้านกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษและทักษะสังคมสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *Veridian E-Journal*, 6(1). มหาวิทยาลัยศิลปากร. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/28386/24413>.
- สมิตรา อังวัฒนกุล. (2539). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *19 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. ภาพพิมพ์แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรชนิดา หวานคง. (2565). การรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. *วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มจร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 10(1), 156-172. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/edj/article/view/256962/176725>.

- Abduazia, U. D. (2022). Development of speaking skills through role playing games in foreign language lessons. *Int. j. adv. multidisc. res. Stud*, 2(6), 1169-1171. <https://www.multiresearchjournal.com/admin/uploads/archives/archive-1671801189.pdf>
- Anchunda, H. Y., & Kaewurai, W. (2021). Instructional model development based on collaborative and communicative approaches to enhance lower secondary students' English-speaking skills in Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 42(2), 287-292. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/kjss/article/view/250923>
- Arham, R., Yassi, A. S., & Arafah, B. (2016). The Use of role play to improve teaching speaking. *International Journal of Scientific and Research Publication*, 6(3), 239-241. <https://www.ijsrp.org/research-paper-0316/ijsrp-p5141.pdf>
- Bartz, W. H. (1979). *Teaching oral communication in the foreign language classroom. language in education theory and practice*. Virginia: The Centre for Applied Linguistics.
- Brown, H. D. (2007). *Teaching by Principles*. New York: Addison Wesley Longman Inc.
- Byrne, D. (1991). *Techniques for Classroom Interaction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Canale, M., & Swain, M. (1980). *Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing*. *Applied Linguistics*, 1(1), 1-47.
- Finocchiaro, M., & Brumfit, C. (1983). *The functional-notional approach: from theory to practice*. New York: Oxford University Press.
- Gusmuliana, P., Apriani, E., & Syafryadin. (2021). Improving students speaking motivation by using role play technique at institute islamic in indonesia. *In Advances in Social Science, Education and Humanities Research, Series Volume Number 532* (356-361). Atlantis Press.
- Harris, D. (1974). *Teaching English as a second language*. New York: McGraw-Hill Inc.
- Harris, D. (1990). *Testing English as a second language*. New York: McGraw Hill.

- Jannah, D. M. & Hasbaini. (2024). The use of communicative language teaching (CLT) approach to develop L2 speaking proficiency at vocational students in south aceh polytechnic. *Journal of appropriate Technology for Agriculture, Environment, and Development*, 1(2), 34-40.
<https://jurnal.lkppl.org/index.php/jataed/article/view/43>
- Karomat, T., & Xadicha, M. (2021). Advantages of role play technique in teaching speaking EFL classes. *Academicia Globe: Inderscience Research*, 2(12), 14-16.
<https://agir.academiascience.org/index.php/agir/article/view/449>
- Khamouja, A., Benmhamed, M, Ghouati, A. E. (2023). The importance of role-playing activities in developing students' speaking competence. *International Journal of Innovation and Scientific Research*, 66(1). 225–230. <https://ijisr.issr-journals.org/abstract.php?article=IJISR-23-074-01>
- Krish, P. (2001). A role-play activity with distance learners in an English language classroom. *The Internet TESL Journal*, 7(7). <http://iteslj.org/Articles/Krish-RolePlay.html>
- Ladousse, G. P. (1987). *Role play (Vol. 3)*. Oxford University Press.
- Lindsay, C., and Knight, P. (2010). Learning and teaching English: A Course for Teacher
- Lu, J., & Sakulwongs, N. (2023). The application of communicative language teaching method for English speaking skill of grade 6 students in Hunan province, China. *The EURASEANs: Journal on Global Socio-Economic Dynamics*, 5(42), 177-193.
<https://doi.org/10.35678/2539-5645>
- Mas, I. K. K. A. (2022). Improving Speaking Skill of Eighth Grade Students of SMP Negeri 4 Sukawati in Academic Year 2021/2022 Through Role Play Combined with Video [Doctoral dissertation] Universitas Mahasaraswati Denpasar.
- Neupane, B. (2019). Effectiveness of role play in improving speaking skill. *Journal of NELTA Gandaki*, 1, 11–18. <https://doi.org/10.3126/jong.v1i0.24454>
- Nggawu, L. O. & Thao, N. T. (2023). The impact of communicative language teaching (CLT) on students' speaking ability in a public Indonesian university: comparison

- between introverts and extrovert groups. *International Journal of Language Education*. 7(3), 393-413. <https://ojs.unm.ac.id/ijole/article/view/50617>
- Nunan, D. (2003). *Practical Language Teaching*. Singapore: McGraw-Hill.
- Oller, J. (1979). *Language tests at school: A Pragmatic Approach*. Longman.
- Permatasari, I. (2016). *The Implementation of Role Play to Improve Speaking Skill for Grade X Nursing Class*. Unpublished sarjana thesis, Yogyakarta State University.
- Prachant, N., Vongviman, S., & Chanthasay, L. (2022). A comparison of scripted and unscripted role play techniques on Lao EFL college students' speaking ability. *Journal of Jilin University (Engineering and Technology Edition)*, 41(10). 334-344
- Richards, J. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. USA: Cambridge University.
- Richards, J., & Rodgers, T. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching* (2nd ed.) USA: Cambridge University.
- Samira, S. L. (2018). The learners' oral proficiency and role play activities a tool of effective learning. *International Journal of Scientific & Engineering Research*, 9(2), <http://www.ijser.org/>
- Sari, E.R., & Hamzah, I. (2023). The use of role play to improve students' speaking skill. *Journal of English Language Teaching and Learning*, 4(1), 58-63. <http://jim.teknokrat.ac.id/index.php/english-language-teaching/index>
- Silitonga, D. & Haratikka, H. (2023). *Jetal: Journal of English Teaching & Applied Linguistic*, 4(2), 128-134. <https://jurnal.uhn.ac.id/index.php/jetal/article/view/1093/432>
- Shaftel, F. R. & Shaftel, G. A. (1967). *Role playing for social values*. NJ: Prentice Hall.
- Silitonga, D. W., & Haratikka, H. (2023). Improving students' learning outcomes in learning English for special purposes through the role-playing method. *Jet: Journal of English teaching & applied Linguistics*, 4(2). 128-134. <https://doi.org/10.36655/jetal.v4i2.1093>
- Sunarno, & Setiawan, A. (2022). Implementation of the Role Play Model in Improving the Speaking Ability of the Fourth-grade Students of Madrasah Ibtidaiyah Nurul

- Huda, Tangerang Regency. *The International Journal of Education Management and Sociology*, 1(2), 27–33. <https://doi.org/10.58818/ijems.v1i2.6>
- Thornbury, S. (2011). Speaking instruction. In A. Burns & J. RICHARDS (Eds.), *The Cambridge guide to pedagogy and practice in language teaching*. Cambridge University Press.
- Toding, R. W., Yahrif, M., Sirajuddin, S. (2021). Using Unscripted Role Play Teaching Activity to Improve students; speaking ability. *Professional Journal of English Education*, 4(6). 1057- 1066.
- Woodward, T. (1991). *Models and metaphors in language teacher training: Loop input and other strategies*. Cambridge University Press.
- Yasmin, F., Qahar, A., & Afzal M. T. (2022). Effect of role play method on teaching English speaking skill at secondary level in public schools of district. *Journal of Positive School Psychology*, 6(12). 2330-2341. <http://journalppw.com>
- Ziafar, M., To ughiry, N., & Sadat Havaeji, Z. (2014). The relationship between teaching conversation through role-play and the students' speaking development. *IJLLALW*, 5(1), 547-553.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. พระมหาวิโรจน์ ญาณวีโร, ดร.

วุฒิการศึกษา Ph.D.Doctor of Philosophy in Linguistics (Linguistics)

ตำแหน่ง อาจารย์

สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. ดร.ชลรัศมี สุริยารังสรรค์

วุฒิการศึกษา Ph.D. (English) University of Hull

ตำแหน่ง อาจารย์

สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3. นางสาวนฤมล ชุ่มเจริญสุข

วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ)

ตำแหน่ง อาจารย์

สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข ผลการพิจารณาเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดการเรียนรู้

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ			IC	แปลผล
	1	2	3		
<p>The test consists of five scenarios. Each scenario holds one situation and two roles.</p> <p>Student's rules and procedures:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Each pair of the students chooses one of the six scenarios in a box including: <ol style="list-style-type: none"> a. Receiving visitors b. Making a phone call c. The Job interview d. Negotiation e. Business meeting 2. Using the provided situation and assigned roles for reference, each pair of students have five minutes to prepare. 3. After five minutes preparation, each pair of the students has a 15-minute conversation. The content of the conversation is based upon the information on the provided situation and assigned roles. 	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
<p>Situation 1 A visitor has arrived without an appointment. The person she wants to see is busy at the moment.</p> <p>Student A: You are a secretary. Greet a visitor who comes to the office and</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

<p>offer help. Ask for details: name, company, etc. Ask a about an appointment. Say the person isn't available at the moment. Offer take a seat.</p> <p>Student B: You are a visitor. Answer the greeting. Introduce your name and give information. Give phone number and say thank you.</p>					
<p>Situation 2 - You call the sales manager of a company. He is in a meeting. You ask him to take a message.</p> <p>Student A: You are a colleague Robert Tannum's. He's in a meeting at the moment answer the phone and take the message for him.</p> <p>Student B: Phone Robert Tannum and ask him to bring the DKL file to the meeting on Friday.</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
<p>Situation 3 - This applicant is applying for the position of trader in an import-export company.</p> <p>Student A: You have been invited to interview for the job given to you by your import-export officer. You have been told that for the interview you explain:</p>	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้

<ul style="list-style-type: none"> ● Why you have chosen to apply for this position ● How your qualifications, experience and skills/personal qualities make you suitable for the post <p>Student B: You are interviewing a candidate for the job given to you by your import-export officer. The candidate explaining:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Why they have chosen to apply for this position ● How their qualifications, experience and skill/personal qualities make them suitable for the post 					
<p>Situation 4-</p> <p>Student A: You have sold nine of these jeans to foreigners in the last few days. The lowest price you received was \$50, the best prices \$100. Most foreigners did not even haggle with you. The jacket cost you \$30. You are determined to make a good profit on this deal.</p> <p>Student B: You are trying to buy a jean from a street trade in a foreign country.</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

<p>You really like the jean, which is good fit, well made and stylish. But you think the trader asking too much. Can you negotiate an acceptable price for both of you? You have a maximum of s80. You also have your credit cards. You also know that generally goods are half as costly in this</p>					
<p>Situation 5 A -You work in the marketing department of a bike company and you are going to launch a marketing campaign for a new bike next month. Discuss different methods of advertising you could use and after everyone has had a chance to talk, vote for what you think are the two best ideas. Student A is the chairperson of the meeting so he/she can make the final decision.</p> <p>Student A: You think that you should advertise in bike magazines. It's quite expensive but these kinds of magazines are popular and there are several bike magazines that you could advertise in. You also think that internet advertising is a pretty good idea.</p> <p>Student B: You want to put posters up in places where cyclists often go - bike shops, gyms, health food shops, etc. It's a cheap method of advertising and you have</p>	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

<p>some good ideas about what design to use for the posters. You don't think that internet advertising is a good idea because you think that people don't pay attention to these kinds of advertisements.</p> <p>Student C: You think that the best way to advertise would be on the internet. Cyclists often look at cycling websites and it's a cheaper method of advertising than advertising in magazines.</p> <p>Student D: In your opinion, giving out flyers is the best idea. They're very cheap to produce and you can give them out outside bike shops, bike competitions, etc. You also quite like the idea of putting up posters. You think that internet and magazine advertising are too expensive.</p>					
---	--	--	--	--	--

ค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง IOC ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจของ
นักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรม
บทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเชิงธุรกิจ

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	การแปล ความหมาย
	1	2	3		
1.ด้านเนื้อหาสาระ					
1.1 เนื้อหาบทบาทสมมติมีความน่าสนใจ	1	1	1	1.00	เหมาะสม
1.2 เนื้อหาบทบาทสมมติมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับ ความสามารถของผู้เรียน	1	1	1	1.00	เหมาะสม
1.3 เนื้อหาบทบาทสมมติส่งเสริมความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษ	1	1	1	1.00	เหมาะสม
1.4 เนื้อหาบทบาทสมมติเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนพบเจอใน ชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ	1	1	1	1.00	เหมาะสม
1.5 เนื้อหาบทบาทสมมติมีลำดับการนำเสนอที่มีความเหมาะสม	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2. ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท					
2.1 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทช่วยส่งเสริมทักษะการพูด ของผู้เรียนได้มากขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2.2 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบททำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ คำพูดได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2.3 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาองค์ ความรู้ได้ด้วยตัวเอง	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2.4 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการเรียน	1	1	1	1.00	เหมาะสม
2.5 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความ สนใจในการเรียนรู้	1	1	1	1.00	เหมาะสม
3. ด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ					

3.1 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง	1	1	1	1.00	เหมาะสม
3.2 ผู้เรียนเข้าใจภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน	1	1	1	1.00	เหมาะสม
3.3 ผู้เรียนจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ได้ดี	1	1	1	1.00	เหมาะสม
3.4 ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนได้มากขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
3.5 ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดได้ดี	1	1	1	1.00	เหมาะสม
4. ด้านผู้เรียน					
4.1 ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	1	1	1	1.00	เหมาะสม
4.2 ผู้เรียนความมั่นใจและความกล้าแสดงออกมากขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
4.3 ผู้เรียนชอบการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
4.4 ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น	1	1	1	1.00	เหมาะสม
4.5 ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ	1	1	1	1.00	เหมาะสม

ภาคผนวก ค. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plans)

Chapter 1: Receiving Visitors		
Objectives: Students should be able to receiving visitors.		
<u>Time</u>	<u>Procedures/Activities</u>	<u>Purposes/Rationales</u>
1 hr.	<p><i>A. Preparation</i></p> <p>Chapter 1: Receiving visitors</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vocabulary Preview caller call on arrange greet inform bring in appointment satisfactory regarding have a seat ■ Reading Practice Receiving visitors ■ Listen and Speaking Practice Greeting and identification Formal greeting expression Less Formal greeting expression A visitor with an appointment ■ Writing Practice 	

	<p>Fill in the missing information about greeting visitors</p>	
1 hr.	<p>B. Practice Practice the dialogs with the partner</p>	
1 hr.	<p>C. Presentation Role Playing</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Making dialogs by using the situations in the given pictures ■ Playing the role in pairs 	
2 hrs.	<p>D. Production Project 1: Receiving visitors Playing the role in pairs</p>	
1 hr.	<p>E. Discussion and Evaluation</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Discussions ■ Feedback together with immediate remedies and reinforcement ■ Assessments 	

Chapter 2: Making a phone call		
Objectives: Students should be to talk on the phone		
<u>Time</u>	<u>Procedures/Activities</u>	<u>Purposes/Rationales</u>
1 hr.	<p><i>A. Preparation</i></p> <p>Chapter 2: Making a phone call</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vocabulary Preview <ul style="list-style-type: none"> hold on go ahead speak up call back hang up engage receiver cut off extension number connection voice mail ■ Reading Practice <ul style="list-style-type: none"> Making a phone call ■ Listen and Speaking Practice <ul style="list-style-type: none"> Introducing yourself Asking for the caller's name Saying who you want Responding Reason for calling Leaving and taking a message Asking for repetition ■ Writing Practice 	

1 hr.	Use the following chart to complete a telephone conversation	
1 hr.	<p>B. Practice</p> <p>Practice the dialogs with the partner</p>	
2 hrs.	<p>C. Presentation</p> <p>Role Playing</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Making dialogs by using the situations in the given pictures ■ Playing the role in pairs 	
1 hr.	<p>D. Production</p> <p>Project 2: Telephoning</p> <p>Playing the role in pairs</p> <p>E. Discussion and Evaluation</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Discussions ■ Feedback together with immediate remedies and reinforcement ■ Assessments 	

Chapter 3: Job interviewing		
Objectives: Students should be to perform job interview		
<u>Time</u>	<u>Procedures/Activities</u>	<u>Purposes/Rationales</u>
1 hr.	<p>A. Preparation</p> <p>Chapter 3: Job interviewing</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vocabulary Preview applicant duty interview interviewee application form opportunity attitude negotiable candidate ■ Reading Practice Job interview ■ Listen and Speaking Practice Questions ask about interviewer <ul style="list-style-type: none"> - Tell me about your qualifications (background) - What kind of experience do you have? - What makes you interested in working with us? 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Goal setting theory ■ Activate their background knowledge of interviewing ■ Introduce new phrases to students ■ Examples give students a model so they know how to use it ■ Allow students to practice using phrases English for performing job interview so that they understand how to use them and feel comfortable using it

1 hr.	<ul style="list-style-type: none"> - Do you have other special skills (abilities) - What are your special skills (abilities) <p>Responses by applicant</p> <ul style="list-style-type: none"> - I graduated from (faculty), (university) - I have some experience in (details) - I am quite good at (details) - I believe your company is (details) <ul style="list-style-type: none"> ■ Writing Practice Complete each sentence using the word in the glossary 	
1 hr.	<p>B. Practice Practice the dialogs with the partner</p> <p>C. Presentation Role Playing</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Allow students to practice performing job interview

2 hrs.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Making dialogs by using the situations in the given pictures ■ Playing the role in pairs 	
1 hr.	<p><i>D. Production</i></p> <p>Project 3: The Job interview</p> <p>Playing the role in pairs</p> <p><i>E. Discussion and Evaluation</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Discussions ■ Feedback together with immediate remedies and reinforcement ■ Assessments 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Allow students to construct meaningful language use ■ Review and reflect about information learn from this lesson

Chapter 4: Negotiation		
Objectives: Students should be to negotiate		
<u>Time</u>	<u>Procedures/Activities</u>	<u>Purposes/Rationales</u>
1 hr.	<p><i>A. Preparation</i></p> <p>Chapter 4: Negotiation</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vocabulary Preview advertisement afford argue attention bargain budget charge compromise relevant value ▪ Reading Practice Bargaining the price ▪ Listen and Speaking Practice Offer a price <ul style="list-style-type: none"> - Can we say.....? - I'll give you..... Ask for a discount <ul style="list-style-type: none"> - Can you give me a better price? - Can you give me a discount? - Can you go any lower? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Goal setting theory ▪ Activate their background knowledge of negotiating ▪ Examples give students a model so they know how to use it ▪ Allow students to practice using phrases English for negotiating so that they understand how to use them and feel comfortable using it

	<p>Negotiation</p> <ul style="list-style-type: none"> - Let's split the difference - Let's meet half way - How about finding a happy medium <ul style="list-style-type: none"> ■ Writing Practice <p>Complete each sentence with the right expression or idioms</p>	
1 hr.	<p>B. Practice</p> <p>Practice the dialogs with the partner</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Allow students to practice negotiating
1 hr.	<p>C. Presentation</p> <p>Role Playing</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Making dialogs by using the situations in the given pictures ■ Playing the role in pairs 	
2 hrs.	<p>D. Production</p> <p>Project 4: Negotiation</p> <p>Playing the role in pairs</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Allow students to construct

1 hr.	<p><i>E. Discussion and Evaluation</i></p> <ul style="list-style-type: none">■ Discussions■ Feedback together with immediate remedies and reinforcement■ Assessments	<p>meaningful language use</p> <ul style="list-style-type: none">■ Review and reflect about information learn from this lesson
-------	--	--

Chapter 5: Business Meeting		
Objectives: Students should be to conduct business meeting		
<u>Time</u>	<u>Procedures/Activities</u>	<u>Purposes/Rationales</u>
1 hr.	<p><i>A. Preparation</i></p> <p>Chapter 5: Business meeting</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vocabulary Preview <ul style="list-style-type: none"> agenda approve brainstorm concern develop receive revise rural session summarize ■ Reading Practice <ul style="list-style-type: none"> Business Meeting ■ Listen and Speaking Practice <ul style="list-style-type: none"> Opening <ul style="list-style-type: none"> - Good morning/afternoon, everyone. - If we are all here, let's get start. Welcoming and introducing participants <ul style="list-style-type: none"> - Please join me in welcoming (name of participant) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Goal setting theory ■ Activate their background knowledge of meeting ■ Introduce new phrases to students ■ Examples give students a model so they know how to use it ■ Allow students to practice using phrases English for conducting business meeting so that they understand how to use them and

	<ul style="list-style-type: none"> - We're pleased to welcome (name of participant) <p>Stating the principal objectives</p> <ul style="list-style-type: none"> - We're here to do discuss - Our aim is to <p>Introducing the agenda</p> <ul style="list-style-type: none"> - There are three items on the agenda. First, - Shall we take the points in this order? <p>Interrupting</p> <ul style="list-style-type: none"> - Excuse me/ excuse me for interrupting. - May I have a word? <p>Giving a opinions</p> <ul style="list-style-type: none"> - I (really) feel that.... / I'm positive that - In my opinion..... <p>Asking for opinions</p>	<p>feel comfortable using it</p>
--	---	----------------------------------

1 hr.	<ul style="list-style-type: none"> - Do you (really) think that.....? - Do you have something you would like to add? <p>Agreeing with other opinions</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exactly! / Good point! - I totally agree with you <p>Disagree with other opinions</p> <ul style="list-style-type: none"> - Unfortunately, I see it differently. - I'm afraid, I can't agree with you. <ul style="list-style-type: none"> ■ Writing Practice <p>Read and write down the ideas suggested in the meeting</p> <p><i>B. Practice</i></p> <p>Practice the dialogs with the partner</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Allow students to practice business meeting
-------	---	---

1 hr.	<p>C. Presentation</p> <p>Role Playing</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Making dialogs by using the situations in the given pictures ■ Playing the role in pairs 	
2hrs.	<p>D. Production</p> <p>Project 5: Planning a business meeting</p> <p>Playing the role in groups</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Allow students to construct meaningful language use
1 hr.	<p>E. Discussion and Evaluation</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Discussions ■ Feedback together with immediate remedies and reinforcement <p>Assessments</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Review and reflect about information learn from this lesson

ใบงาน

The test consists of five scenarios. Each scenario holds one situation and two roles.

Student's rules and procedures:

1. Each pair of the students chooses one of the five scenarios in a box including:
 - a. Receiving visitors
 - b. Making a phone call
 - c. The Job interview
 - d. Negotiation
 - e. Business meeting
2. Using the provided situation and assigned roles for reference, each pair of students have five minutes to prepare.
3. After five minutes preparation, each pair of the students has a 15-minute conversation. The content of the conversation is based upon the information on the provided situation and assigned roles.

.....

Situation 1- A visitor has arrived without an appointment. The person she wants to see is busy at the moment.

Student A: You are a secretary. Greet a visitor who comes to the office and offer help. Ask for details: name, company, etc. Ask a about an appointment. Say the person isn't available at the moment. Offer take a seat.

Student B: You are a visitor. Answer the greeting. Introduce your name and give information. Give phone number and say thank you.

.....

Situation 2 - You call the sales manager of a company. He is in a meeting. You ask him to take a message.

Student A: You are a colleague Robert Tannum's. He's in a meeting at the moment answer the phone and take the message for him.

Student B: Phone Robert Tannum and ask him to bring the DKL file to the meeting on Friday

.....

Situation 3 - This applicant is applying for the position of trader in an import-export company.

Student A: You have been invited to interview for the job given to you by your import-export officer. You have been told that for the interview you explain:

- Why you have chosen to apply for this position
- How your qualifications, experience and skills/personal qualities make you suitable for the post

Student B: You are interviewing a candidate for the job given to you by your import-export officer. The candidate explaining:

- Why they have chosen to apply for this position
- How their qualifications, experience and skill/personal qualities make them suitable for the post

.....

Situation 4- You are buyer and you want to buy a jean but it is quite expensive, so you try to negotiate an acceptable price for both of you.

Student A: You have sold nine of these jeans to foreigners in the last few days. The lowest price you received was \$50, the best prices \$100. Most foreigners did not even haggle with you. The Jean cost you \$30. You are determined to make a good profit on this deal.

Student B: You are trying to buy a jean from a street trade in a foreign country. You really like the jean, which is good fit, well made and stylish. But you think the trader asking too much. Can you negotiate an acceptable price for both of you? You have a maximum of \$80. You also have your credit cards. You also know that generally goods are half as costly in this country compared to your country. Decide what you want to pay and the tactics you will employ making concessions. A similar jean in your

country will cost about 130€.

.....

Situation 5 A - You work in the marketing department of a bike company and you are going to launch a marketing campaign for a new bike next month. Discuss different methods of advertising you could use and after everyone has had a chance to talk, vote for what you think are the two best ideas. Student A is the chairperson of the meeting so he/she can make the final decision.

Student A: You think that you should advertise in bike magazines. It's quite expensive but these kinds of magazines are popular and there are several bike magazines that you could advertise in. You also think that internet advertising is a pretty good idea.

Student B: You want to put posters up in places where cyclists often go - bike shops, gyms, health food shops, etc. It's a cheap method of advertising and you have some good ideas about what design to use for the posters. You don't think that internet advertising is a good idea because you think that people don't pay attention to these kinds of advertisements.

Student C: You think that the best way to advertise would be on the internet. Cyclists often look at cycling websites and it's a cheaper method of advertising than advertising in magazines.

Student D: In your opinion, giving out flyers is the best idea. They're very cheap to produce and you can give them out outside bike shops, bike competitions, etc. You also quite like the idea of putting up posters. You think that internet and magazine advertising are too expensive.

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ
การสื่อสารร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจ

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในแต่ละข้อ
โดยแต่ละข้อให้คำตอบได้เพียงข้อเดียวเท่านั้น

ระดับมากที่สุดคือ 5 ระดับมากคือ 4 ระดับปานกลางคือ 3 ระดับน้อยคือ 2 ระดับน้อยสุดคือ 1

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1.ด้านเนื้อหาสาระ					
1.1 เนื้อหาบทบาทสมมติมีความน่าสนใจ					
1.2 เนื้อหาบทบาทสมมติมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับความสามารถ ของผู้เรียน					
1.3 เนื้อหาบทบาทสมมติส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ					
1.4 เนื้อหาบทบาทสมมติเป็นเนื้อหาที่ผู้เรียนพบเจอในชีวิตประจำวันและการ ประกอบอาชีพ					
1.5 เนื้อหาบทบาทสมมติมีลำดับการนำเสนอที่มีความเหมาะสม					
2. ด้านกิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบท					
2.1 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทช่วยส่งเสริมทักษะการพูดของผู้เรียน ได้มากขึ้น					
2.2 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบททำให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้คำพูดได้ เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น					
2.3 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาองค์ความรู้ได้ ด้วยตัวเอง					
2.4 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ เรียน					
2.5 กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใน การเรียนรู้					
3. ด้านความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ					

3.1 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง					
3.2 ผู้เรียนเข้าใจภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน					
3.3 ผู้เรียนจดจำเนื้อหาและคำศัพท์ได้ดี					
3.4 ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนมากขึ้น					
3.5 ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดได้ดี					
4. ด้านผู้เรียน					
4.1 ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ					
4.2 ผู้เรียนความมั่นใจและความกล้าแสดงออกมากขึ้น					
4.3 ผู้เรียนชอบการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น					
4.4 ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้น					
4.5 ผู้เรียนเกิดความสุขสนาน เพลิดเพลินและลดความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษ					

**แบบประเมินความสามารถในการพูดเชิงธุรกิจของนักศึกษาในสถานการณ์
ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง**

เกณฑ์การประเมิน	คะแนน
1. ความคล่องแคล่ว (Fluency)	
ระดับ 1 พูดได้บางคำ ติดขัด ไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้ไม่สามารถสื่อความหมายหรือสนทนาเป็นเรื่องราวได้	
ระดับ 2 พูดซ้ำ พูดเป็นคำ ๆ หรือวลีสั้นๆ หยุดเป็นช่วง ๆ พูดสื่อสารได้บ้างแต่อาจจะไม่ชัดเจน	
ระดับ 3 พูดโต้ตอบด้วยคำสั้นๆง่ายๆ ไม่เป็นประโยคที่สมบูรณ์ แต่ยังคงเข้าใจได้	
ระดับ 4 สนทนาโต้ตอบได้เป็นวลีหรือประโยคที่สมบูรณ์ มีสะดุดเป็นบางครั้ง แต่สื่อสารได้ตรงวัตถุประสงค์	
ระดับ 5 พูดได้อย่างคล่องแคล่ว ราบรื่น สามารถโต้ตอบได้อย่างเป็นธรรมชาติใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา	
2. การให้ข้อมูล (Giving Information)	
ระดับ 1 ให้ข้อมูลไม่ตรงประเด็นตามสถานการณ์ที่กำหนดและบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างมาก	
ระดับ 2 ให้ข้อมูลไม่ตรงประเด็นตามสถานการณ์ที่กำหนดและบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่	
ระดับ 3 ให้ข้อมูลตรงประเด็นตามสถานการณ์ที่กำหนดและบทบาทที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่	
ระดับ 4 ให้ข้อมูลตรงประเด็นตามสถานการณ์ที่กำหนดและบทบาทที่ได้รับมอบหมายเกือบทั้งหมด	
ระดับ 5 ให้ข้อมูลตรงประเด็นตามสถานการณ์ที่กำหนดและบทบาทที่ได้รับมอบหมายถูกต้องทั้งหมด	
3. การเลือกใช้ภาษา (Selecting Language)	
ระดับ 1 ใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ผิดมาก การเรียงคำผิดพลาด ไม่สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจได้ ทำให้การสื่อสารผิดพลาด	

ระดับ 2 ใช้คำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์อยู่ในวงจำกัด เน้นการพูดโดยท่องจำ สื่อสารในรูปแบบประโยคที่ถูกต้องน้อยมาก	
ระดับ 3 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์และการเรียงลำดับคำผิดบ่อยครั้ง ทำให้ไม่สามารถสื่อสารในรูปแบบประโยคที่สำคัญได้	
ระดับ 4 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีผิดข้อผิดพลาดเล็กน้อย บางครั้งใช้คำไม่ตรงกับความหมาย แต่ยังคงทำความเข้าใจและสามารถสื่อสารได้	
ระดับ 5 ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้อง เหมาะสมตามกาลเทศะ มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	
4. การออกเสียง (Pronunciation)	
ระดับ 1 ออกเสียงผิดเป็นประจำ ฟังแล้วเข้าใจยาก	
ระดับ 2 ออกเสียงผิด เสียงแปร่ง ต้องพูดซ้ำหลายครั้งเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจ	
ระดับ 3 ออกเสียงผิดเป็นบางครั้ง ผู้ฟังต้องตั้งใจฟัง และบางครั้งทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ	
ระดับ 4 ออกเสียงชัดเจน ผิดบ้างเป็นบางครั้ง ไม่สามารถสื่อในรูปแบบประโยคที่สำคัญได้ แต่ผู้ฟังยังคงเข้าใจในสิ่งที่พูด สำเนียงยังคงไม่เทียบเท่าเจ้าของภาษา	
ระดับ 5 ออกเสียงได้ถูกต้องเหมือนเจ้าของภาษา	
5. ความมั่นใจ (Confident)	
ระดับ 1 ไม่แสดงท่าทางประกอบขณะที่สนทนา	
ระดับ 2 ไม่ค่อยแสดงท่าทางประกอบขณะสนทนา	
ระดับ 3 แสดงท่าทางประกอบและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทสถานการณ์ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	
ระดับ 4 แสดงท่าทางประกอบด้วยความมั่นใจและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทสถานการณ์ได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด	
ระดับ 5 แสดงท่าทางประกอบด้วยความมั่นใจและพูดด้วยน้ำเสียงตามบทบาทสถานการณ์ได้ถูกต้องทั้งหมด	
6. การแก้ปัญหา (Problem Solving)	
ระดับ 1 ไม่สามารถพูดหรือสนทนาได้อย่างรวดเร็ว จึงทำให้การสนทนาขาดความต่อเนื่องเนื่องจากขาดความเข้าใจในข้อความที่คู่สนทนาสื่อสาร	

ระดับ 2 สามารถแก้ปัญหาได้เป็นบางครั้ง การพูดหรือการสนทนาดำเนินได้ไม่ค่อยต่อเนื่อง	
ระดับ 3 สามารถแก้ปัญหาและพูดหรือดำเนินบทสนทนาได้อย่างต่อเนื่องเป็นส่วนใหญ่	
ระดับ 4 สามารถแก้ปัญหาและพูดหรือดำเนินบทสนทนาได้อย่างต่อเนื่องเกือบทั้งหมด และปรับเปลี่ยนปฏิกิริยาตอบโต้กับคู่สนทนาได้ดี	
ระดับ 5 สามารถแก้ปัญหาและพูดหรือดำเนินบทสนทนาได้อย่างต่อเนื่อง และปรับเปลี่ยนปฏิกิริยาตอบโต้กับคู่สนทนาได้อย่างดีเยี่ยม	

ประวัตินักวิจัย

ชื่อ นางสาวอรรชนิดา หวานคง

ตำแหน่ง อาจารย์

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโท บริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พ.ศ. 2554 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2557-ปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผลงานทางวิชาการ

- อรรชนิดา หวานคง. (2568). การใช้กลยุทธ์การอ่านผ่านบล็อกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 15(1). 55-62.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/ajpbru/article/view/286845>
- อรรชนิดา หวานคง. (2566). กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจสำหรับห้องเรียนภาษาอังกฤษ. *วารสาร "ศึกษาศาสตร์ มมร" คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 11(2). 209-220.
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/edj/article/view/261771>
- Chenruay, S., Sinak, S., Wankong, A., & Ngaongam, P. A. (2023). Phonetic and Phonological Description of Affricates in Pāli – Sanskrit. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 6(6), 3438–3460.
https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/268960

ตำรา/หนังสือ

อรรชนีดา หวานคง. (2566). *กลยุทธ์การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ* (พิมพ์ครั้งที่ 1). บริษัท ดีเซมเบอร์ จำกัด.

ผลงานการวิจัย

อรรชนีดา หวานคง. (2568). ประสิทธิภาพของการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ร่วมกับการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติแบบไม่มีบทเพื่อพัฒนาทักษะการพูดเชิงธุรกิจสำหรับ นักศึกษาชั้นปีที่ 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 19(3). 72-83.

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/reru/article/view/291476>

อรรชนีดา หวานคง. (2565). การรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษที่มีต่อการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค STAD มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. *"วารสารศึกษาศาสตร์ มมร" คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 10(1), 156-172.

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/edj/article/view/256962>

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 248 ม.1 ถ.ศาลายา- นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170